

Fota fönster och vinn fönstertvätt

TÄVLING. Har du ett vackert sommarfönster? Nu vill vi se bilder av härliga sommarfönster! Fota och tävla med Nyan. Det fönster som ger bästa sommarkänslan vinner fönstertvätt för 200 euro.

SIDAN 7

Ny granskning för Jomala församling

NYHETER. Arbetskyddsingenjör **Henning Karlsson** som leder utredningen om samarbetsproblemen inom Jomala församling har hittat allvarliga brister. Han kommer att kräva att de åtgärdas så snart semestern är över i augusti och personalen som fortfarande jobbar kvar åter är på plats. Följs inte kraven väntar hårdare tag.

– Situationen är akut. Många anställda mår psykiskt dåligt på jobbet och sjukskrivningarna blir allt fler. Omsättningen på personal har även varit stor inom för-

samlingen. Enligt min åsikt är det viktigt att arbetsgivaren omgående åtgärdar bristerna. Vi kommer att ställa hårda krav på församlingen och kontinuerligt kolla upp att de sköter sig, säger han.

För tillfället är det bara Jomala församling som utreds. Men Henning Karlsson har tidigare haft flera fall på sitt bord om tvister som förekommit i andra församlingar. Han menar att utredningar troligtvis blir aktuellt även på andra håll än Jomala.

SIDAN 4

Helena Yläkorpi vill förebygga typ 2-diabetes:

”Sjukdomen ökar i rasande takt. Politiker borde göra något”

NYHETER. Diabetes drabbar allt fler - och allt yngre - människor på Åland. **Helena Yläkorpi** (bilden) purfäriska magisteravhandling utvärderar möjligheterna att förebygga sjukdomen.

Åländska sjömän och tullare har under ett års tid deltagit i hennes undersökning - ett projekt som fått stöd av Diabetesföreningen på Åland och Folkhälsan på Åland. Yläkorpi vill uppmäna beslutsfattare till krafttag mot sjukdomens spridning.

Diabetesläkare **Ove Mattsson** från ÅHS anser att Yläkorpis utvärdering är ett gott initiativ, men påpekar också att den inte är ensam i sitt slag.

– Från ÅHS:s håll arbetar vi redan aktivt med att förebygga sjukdomens utbredning. Tyvärr så bromsas arbetet upp av att det inte finns tillräckligt

Foto: LINNEA TILLEMA

med personal. Detta är också skälet till att det inte bedrivs någon klinisk diabetesforskning på Åland än, trots att Åland erbjuder ett mycket gott forskningsunderlag.

SIDORNA 2-3

Hammarvallen splittrar

NYHETER. Ett tilläggsanslag på över 100.000 euro för investeringar i Hammarvallen splittrar fullmäktige i Hammarland. Oppositionen bordlade frågan i torsdags och nu kallar fullmäktigeordföranden till ett nytt möte för att få ärendet avgjort.

SIDAN 4

Läkare får hyran betald

NYHETER. Ålands hälso- och sjukvård tampas med stora rekryteringsbekymmer. Nu erbjuder styrelsen två anestesiläkare fri hyra året ut.

– Man hamnar ibland på såna här beslut, säger förvaltningschef **Björn-Olof Ehrnström**.

SIDAN 5

Jobbar hemma. Mikaela Carlström är årets första sommargäst. För tillfället jobbar hon hemma i Mariehamn, annars studerar hon nationalekonomi i Helsingfors.

Foto: ANDREAS DIENERT

Den första sommargästen är här

SOMMARGÄST. Mikaela Carlström från Mariehamn är en av få ålänningar som väljer Helsingfors som studieort. Av dryga 30.000 studerande i huvudstaden är kring 25 ålänningar för tillfället.

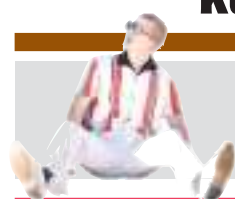
– Jag valde Helsingfors för att lära mig finska och efter det ha tillgång till två arbetsmarknader, berättar Carlström.

Efter sju år av aktivitet och höga poster i studiesociala cirklar börjar Carlström nu känna att hon har kommit någon vart med den ambitionen. Men den som tror att man automatiskt lär sig finska när man flyttar till huvudstaden misstar sig grovt.

SIDAN 10

kultur

8

Mattias Hendersson hamnar pladask i en rejäl bröllopsintrig i årets fars på Bentes.

kultur

9

Nanna Sjöström ställer ut grafik i Eckerö.

kultur

17

Anders Laine finns med när Kappsäcksteatern spelar på Pellas i juli.

sport

19

Kim Söderholm är färsk europamästare i armbrytning.

Hon vill förebygga typ

Vill väcka debatt. Helena Yläkorpi anser att problemet med fetma och typ 2-diabetes är en fråga som borde behandlas på politisk nivå. Foto: LINNEA TILLEMA

Diabetes kraftiga ökning gör att den inte kan betraktas som ett problem på individnivå. Tvärtom måste det ses som en politisk fråga.

Det säger Helena Yläkorpi, som med sin magisteravhandling utvärderar möjliga alternativ för att förebygga typ 2 diabetes.

Personal från Viking Line och tullen i Mariehamn har deltagit i hennes undersökning.

Att vidareutveckla metoder för att förebygga typ 2-diabetes, det är vad **Helena Yläkorpi** vill bidra till med sin magisteravhandling.

– Typ 2-diabetes är något som ökar väldigt snabbt. Många människor äter dåligt och rör på sig för lite, vilket leder till att risken för att utveckla typ 2-diabetes växer. Om ingenting görs så kommer denna form av diabetes att fortsätta fördubblas vart tolfte år, så som sker i nuläget, säger Helena Yläkorpi.

Tullare och sjömän

Det projekt som ligger till grund för hennes magisteravhandling har fått stöd av diabetesföreningen på Åland och Folkhälsan på Åland.

Det påbörjades våren 2007 och avslutades i våras. Bland personer i arbetsför ålder sålades man, med hjälp av frågeformulär, ut de som befann sig i riskzonen för att utveckla typ 2-diabetes. Dessa gavs sedan information om hur de kunde ändra sina levnadsvanor, bland annat med kost- och motionsråd.

Med jämna mellanrum gjordes därefter uppföljande kontroller av deras hälsa. Till sist fick personerna fylla i en enkät, där de själva utvärderade hur de påverkats av projektet. Personal från Viking Line och tullen i Mariehamn deltog i utvärderingen.

Politisk fråga

Yläkorpi berättar att den långsiktiga målsättningen med hennes projekt är att bidra till att utveckla företagshälsovården och att i större utsträckning göra arbetsgivare och arbetstagare uppmärksamma på riskerna som typ 2 diabetes för med sig.

Genom att väga olika tillvägagångssätt mot varandra och utvärdera dessa i förväg, menar

hon att man kan ge riktlinjer åt beslutsfattarna.

– Enligt min mening så är det här en politisk fråga. Med min undersökning vill jag väcka debatt vad gäller typ 2-diabetes. Jag anser att det här inte enbart handlar om individens eget ansvar. Samhället i stort måste arbeta för att förebygga sjukdomen, menar Yläkorpi.

Hjälpkort underlättar

Yläkorpi har, utgående från resultatet av utvärderingen, utvecklat något som hon kallar ”hjälpkort”. På dessa kort finns bilder av matportioner, till exempel av gröt, bröd, frukt och grönt.

Utvärderingen visade att väldigt få kunde uppskatta hur många gram de åt av till exempel grönsaker under en dag. Däremot var det för många lättare att uppges hur stora portioner de åt. På hjälpkortet anges uppgifter om vad till exempel en banan i genomsnitt väger, hur mycket fibrer den innehåller, hur mycket insulin den kräver och så vidare.

– Med hjälpkortet blir sådana uppgifter mer konkreta, och det blir därmed lättare att utvärdera de egna kostvanorna, berättar Yläkorpi.

Börja i tid

Även om Yläkorpis studie i första hand rört företag och företagshälsovårdens roll, så framhäver hon även vikten av att vidta motsvarande förebyggande åtgärder vid skolor och dagis.

– Det är mycket svårare att ändra på ohälsosamma levnadsvanor i vuxen ålder. Det bästa vore om barn redan från början vände sig vid sunda matvanor och vid att motiveras. Typ 2-diabetes har länge betraktats som ”vuxendiabetes”. Den sorgliga sanningen är dock den att allt fler barn drabbas av sjukdomen, just på grund av fetma.

Hon framhåller att hennes bidrag bara skall ses som en början på ett mer långsiktigt projekt.

– Att ständigt se framåt och utveckla nya metoder för att komma åt problematiken är förstås oerhört viktigt.

LINNEA TILLEMA
linnea.tillema@nyan.ax

Frukt = medicin. Typ 2-diabetes kan behandlas med insulin, men också med förbättrade kost- och motionsvanor. Att få i sig tillräckligt ”fruktintaget” är.

Fakta/Typ 2-diabetes

■ I Finland har cirka 250 000 personer typ 2-diabetes. Antalet finländare som har typ 2-diabetes utan att veta om det, ligger troligtvis på omkring 200.000.

■ Typ 2-diabetes beror på att insulinfunktionen är nedsatt, eller på att det finns störningar i insulinutsöndringen.

■ Typ 2-diabetes föregås av det så kallade metabola syndromet. Det karaktäriseras av störningar i sockeromsättningen, högt blodtryck, bukfetma, hög blodfettshalt och rubbningar i blodets koagulationsförmåga och så vidare. Typ 2-diabetes upptäcks ofta i samband med hjärt- och kärlsjukdomar.

■ Typ 2-diabetes orsakas dels av levnadsvanor, men det är också ärftligt. Om den ena av ens föräldrar har typ-2 diabetes är risken att man själv skall

få sjukdomen 40 %. Har båda föräldrar sjukdomen så är risken 70 %.

■ Typ 2-diabetes utvecklas vanligtvis långsamt. Förrädiskt nog så är symptomen ofta diffusa. Man kan känna sig trött och kraftlös, särskilt efter måltider. Andra tecken är att man är lättirriterad eller deprimerad, får sämre syn, är överkänslig för infektioner eller har ont i benen. Särskilt uppmärksam bör man vara på symptom så som stora uritmängder, törst, avmagring och trötthet.

■ De som insjuknar i typ 2-diabetes är som regel över 40 år. Sjukdomen kryper dock allt lägre ner i åldrarna. Barn kan alltså också få sjukdomen, även om det ännu inte är så vanligt. En internationell jämförelse visar faktiskt att barndiabetes i Finland är vanligare än någon annan stans i världen.

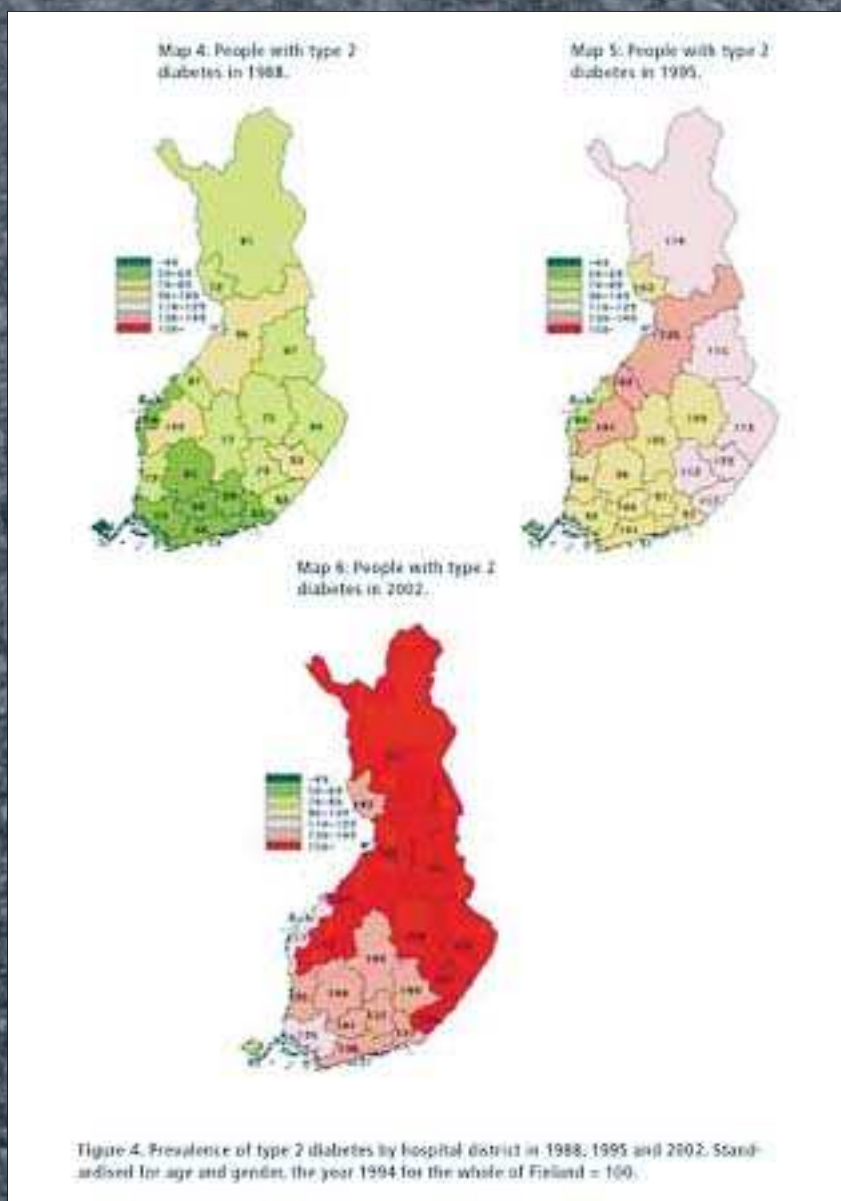
■ Enligt vissa beräkningar kommer antalet typ 2-diabetiker i Finland att öka med 70 procent fram till 2010, om den nuvarande utvecklingen fortsätter.

■ Typ 2-diabetes behandlas med motion och viktkontroll. Kalorinål och hälsosam kost är viktigt. Ibland sätts tablett- och insulinbehandling in. För att förebygga och behandla följsjukdomar så som artärsjukdomar, behandlas blodtryck och blodfetter. Att förhindra alltför stor blodkoagulation är också av stor vikt.

Källa: Diabetesförbundet, Diabetesbarometern 2005.

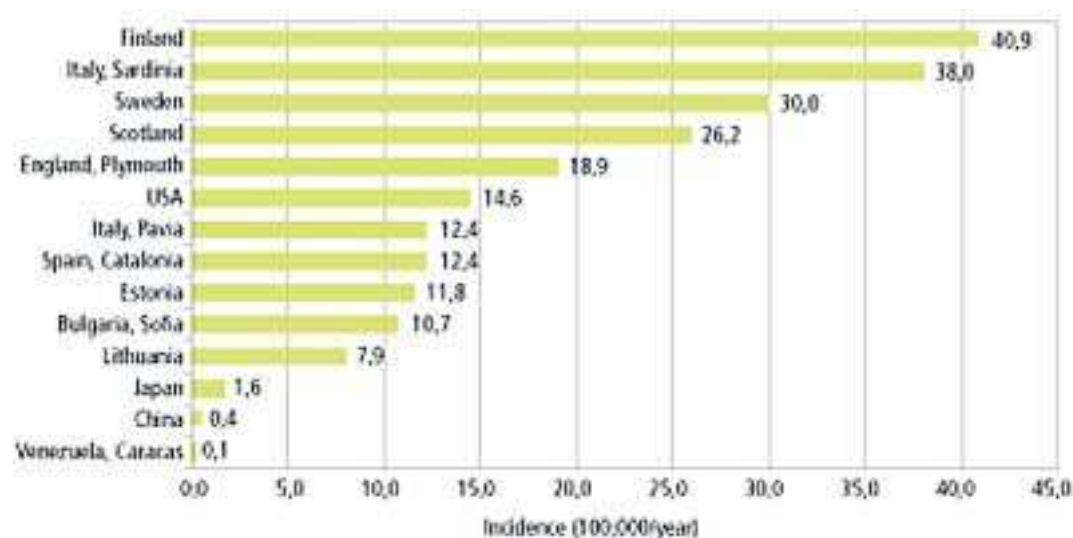
2-diabetes

"Hon har utarbetat ett verktyg, men det finns flera"

Ökar ständigt. Bilderna visar på förekomsten av typ 2-diabetes i Finland med nedslag år 1988, 1995 och 2002. År 2002 låg Åland fortfarande rätt så bra till i en jämförelse med resten av landet. Värst är situationen i mellersta, östra och norra Finland. Källa: Diabetesbarometern 2005.

mycket frukt och grönt varje dag är viktigt. Yläkorpi's hjälpkort kan göra det lättare att beräkna hur stort Foto: ERKKI SANTAMALA

Diabetesläkare Ove Mattsson om Yläkorpi's undersökning:

"Hon har utarbetat ett verktyg, men det finns flera"

Det verktyg som Helena Yläkorpi utarbetat för att förebygga typ 2-diabetes kan ses som ett alternativ bland flera möjliga, säger överläkare Ove Mattsson, ansvarig för diabetesmottagningen vid ÅHS. Liksom Yläkorpi menar han att typ 2-diabetes är en samhällsfråga. Han framhåller också att Åland erbjuder unika möjligheter beträffande statistiska uppgifter om diabetes. Sådana använder man sig av vid planering av framtida diabetesvård.

Överläkare Ove Mattsson, som tittat igenom Helena Yläkorpi's undersökning, anser att den på det stora hela är ett bra initiativ.

– Alla sätt som kan bidra till att förebygga den här typen av sjukdomar är förstås väldigt bra. Sen måste tillvägagångssätten alltid anpassas efter rådande omständigheter. Den metod som Yläkorpi förespråkar, vilken går ut på att försöka hitta riskpatienter och därefter påverka deras levnadsvanor i en viss riktning, passar bra i vissa sammanhang. Andra gånger kanske andra lösningar fungerar bättre, säger Mattsson till Nya Åland.

Det verktyg som Yläkorpi har utarbetat är ett bland flera. Det måste därför prövas mot andra befintliga metoder. Från fall till fall får man sedan avgöra vilket verktyg som lämpar sig bäst, menar Mattsson.

Forskar man kring möjligheterna för att förebygga typ 2-diabetes på Åland?

– Det bedrivs ingen klinisk forskning på Åland, då det saknas resurser. Det är inte pengarna, utan personalen som är en bristvara. I vår verksamhet samlar vi dock hela tiden på oss uppgifter som kan tjäna som underlag för att utföra kliniska studier i framtiden, meddelar Mattsson.

För något år sedan talades det om ett register över diabetessjuka på Åland? Finns det nu?

– Det finns inte ett direkt register, men det finns möjlighet att ta fram ganska säkra statistiska uppgifter om hur många som fått diagnosen diabetes på Åland. Sedan finns det alltid ett mörkertal som är svårt att komma åt. Vi jobbar dock aktivt på att få ner detta så mycket som möjligt.

Enligt Mattsson så ligger anta-

Unika möjligheter. Åland kan erbjuda ett relativt säkert statistiskt underlag för framtida diabetesforskning. Detta är något unikt, menar diabetesläkare Ove Mattsson.

let ålänningar som fått diagnosen diabetes på lite över tusen. Då är såväl de med typ 1 som med typ 2 diabetes inräknade. Av dessa utgör de som har typ 2 diabetes troligtvis 800. Om man räknade med det stora mörkertalet, skulle man dock sannolikt hamna på en siffra mellan 1000 och 1200.

– Att det på Åland finns möjlighet att ta fram ganska säkra statistiska uppgifter kring detta, är något unikt. Vid den nya diabetesmottagningen arbetar vi för att få en överblick över diabetessituationen på Åland. Utgående från sådana kan man sedan planera framtida vård.

Utvärderar vården

Åland har för första gången deltagit i en studie där kvaliteten på diabetesvården undersökts. Bakom undersökningen står Finska Läkarförbundet. Resultatet av studien är för tillfället under bearbetning, och skall troligtvis presenteras till hösten.

Är åländsk diabetesvård bra?

– Kvalitetsmässigt tror jag att Åland ligger bra till, säger Mattsson.

Anser du att typ 2-diabetes är en politisk fråga?

– Det är inte en fråga som man i nuläget arbetar med rent politiskt, men det är absolut en samhällsfråga. Vi inom sjukvården jobbar förstås för att förebygga sjukdomen. Eftersom såväl företag som skolor kan ha en viktig inverkan på människors levnadsvanor så samarbetar hälsovården med andra aktörer, så som folkhäl-san, idrottsförbunden och den privata företagshälsovården. Vi samarbetar även med privata sjukvårdsmottagningar.

Mattsson påpekar dock att detta arbete, liksom den kliniska forskningen, begränsas av att det inte finns tillräckliga personalresurser.

– Med ett så stort antal patienter som vi har i nuläget, måste man prioritera var man lägger insatserna. Dock kan sägas att det finns en aktiv vilja, såväl från politiskt håll som från sjukvårdssidan att satsa på att förebygga sjukdomen, avslutar Mattsson.

LINNEA TILLEMA
linnea.tillema@nyan.ax

Fakta/Hur kan typ 2-diabetes undvikas?

En hälsosammare livsstil minskar risken för att drabbas av diabetes. Redan små förändringar kan förhindra att sjukdomen bryter ut, eller i alla fall skjuta upp den.

■ Håll vikten och midjemåttet under kontroll. Övervikt är alltid en hälsorisk, men bukfetma ökar speciellt risken för att drabbas av diabetes.

■ Tänk på vad du äter. Ät regelbundet, varierat och med måtta samt mycket fibrer och grönsaker. Undvik att äta för mycket fett, och tänk på fettkvaliteten.

■ Vardagsmotionera. Redan en halvtimme om dagen, även uppbruten i exempelvis tiominuters pass, är bra för hälsan.

■ Rök inte.

■ Ifall du har diabetes i släkten: Var särskilt noga med att försöka hålla koll på vikten. Testa även blodtryck, blodfetter och blodsocker-värden då och då.

■ Graviditetsdiabetes är ofta ett tecken på anlag för typ 2-diabetes. Efter en graviditet är det särskilt viktigt att hålla fast vid hälsosamma mat- och motionsvanor och försöka få bukt med vikten. Blodsockret och blodtrycket bör kontrolleras årligen.

Källa: Diabetesförbundet

Högst i världen.

Finland har högst siffror i världen då det kommer till antalet barn som drabbas av diabetes. Källa: Diabetesbarometern 2005.

Utredning bevisar akuta problem i Jomala församling

Ska förändras. Med tanke på att så många är på semester är det svårt att få saker genomförda under juli månad. I augusti däremot fortsätter Henning Karlsson (infälld) med att besöka Jomala församling för fortsatta samtal med personalen. Han ska då föreslå att de inleder ett projekt för att utvecklas som arbetsplats. På bilden syns kyrkoherde Joe Brandt på plats i Jomala församlingshem.

Arkivbild: JONAS EDSVIK

Arbetskyddsingenjören Henning Karlsson leder just nu en utredning om förhållandena för de församlingsanställda i Jomala.

Han menar att problemen är så akuta att åtgärder måste sättas in omedelbart.

Och nästa vecka ska problemen diskuteras i kyrkofullmäktige, efter att en enighetslista cirkulerat bland de förtroendevalda.

Domkapitlet i Borgå stift vände sig i början av juni till arbetskyddsbyrån på Åland för att få hjälp med att utreda de stora samarbetsproblemen som domkapitlet kartlagt i Jomala församling.

Arbetskyddsingenjör **Henning Karlsson** blev den som leder den nu påbörjade utred-

ningen. Inledande samtal har än så länge förts med domkapitlet, kyrkoherde **Joe Brandt** och övrig personal från Jomala församling.

Många mår dåligt

Än så länge har Henning Karlsson inte stött på bevis för att trakasserier och osakligt bemötande pågått inom församlingen men menar att arbetsklimatet där är mycket dåligt.

– Situationen är akut. Många anställda mår psykiskt dåligt på jobbet och sjukskrivningarna blir allt fler. Omsättningen på personal har även varit stor inom församlingen. Enligt min åsikt är det viktigt att arbetsgivaren omgående åtgärdar bristerna. Vi kommer att ställa hårda krav på församlingen och kontinuerligt

kolla upp att de sköter sig, säger han.

Utredningar på fler håll

Han menar att målet med utredningen inte är att avskeda eller straffa personal.

– Men det är viktigt att vi sätter hårda krav så att något verkligen händer. Och finner vi trakasserier och osakligt bemötande är det straffbart, säger Henning Karlsson.

För tillfället är det bara Jomala församling som utreds. Men Henning Karlsson har tidigare haft flera fall på sitt bord om tvister som förekommit i andra församlingar. Och han menar att utredningar troligtvis blir aktuellt även på andra håll än Jomala.

– Det kommer kanske inte som en direkt nyhet men kyr-

kan som arbetsplats är statisk och utvecklingsmöjligheterna för personalen små. Allmänt kan man säga att personal som lider psykiskt av arbetsmiljön inom församlingarna är återkommande. Men det som är positivt med den senaste tidens debatt kring församlingsbråken är att det späder på trycket till förändring. Det är verkligen dags för en reformation inom kyrkan, säger han.

Enighetslista

Den andra juli samlas kyrkofullmäktige i Jomala. Till den har en enighetslista på initiativ av fullmäktigemedlemmen **Marianne Manselin** cirkulerat runt bland de förtroendevalda.

– Det är viktigt att ärendet kommer upp i kyrkofullmäktige, så att vi verkligen visar

att vi agerar och vill ta itu med problemen, säger **Marianne Manselin**.

Men hon menar också att det inte gått att få alla att skriva på listan.

– De flesta av oss är eniga. Men problematiken är sådan att kyrkorådet så att säga sitter på båda stolarna. De har ordnat med anställning till de anklagade så de är jäviga i frågan, säger **Marianne Manselin**.

Henning Karlsson tror att problemen måste diskuteras även på högre nivå. Till hösten planerar han därför ett möte med biskop **Gustav Björkstrand** och landshövding **Peter Lindbäck** för att föra fördjupade diskussioner i ämnet. Det mötet ligger dock fortfarande i sin linda.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 469

Regler för miljöbilspremie klara

Nu kan miljöbilsägarna söka premie för sina bilar. Totalt 100.000 euro finns anslagna för ändamålet.

Miljöbilspremien är 1.000 euro för elbilar och 700 för andra miljöbilar. Den som tidigast den 1 december förra året har registrerat sig som ägare till en miljöbil kan söka pengarna.

Skrotningspremien är 300 euro och ges till personer som med ett skrotningsintyg avregistrerat en bil som använts för privat bruk. Avregistreringen ska ha skett tidigast den 1 juni 2008. (ak)

Hundpark i norra stan

■STADSSTYRELSEN. Ett område söder om Nabbvägen kan upplåtas till hundpark. Det beslutade stadsstyrelsen i torsdags.

Kravet är att hundägarna bygger och finansierar parken själva. Staketet ska dock byggas i samråd med staden. (ak)

Kumlinge fullmäktige uppskjutet

■Torsdagskvällens kommunfullmäktige i Kumlinge kommun fick ställas in på grund av stor anmäld frånvaro. I stället är mötet flyttat till måndagen den 30 juni. Ålands hälso- och sjukvårdsmottagning på Enklinge, markförvärv vid Småtalls och avfallshanteringen från och med första januari 2009 är några av ärendena som då kommer att behandlas. (mn)

Vill ha åsikter om äldreprogram

■STADSSTYRELSEN. Vid torsdagens sammanträde diskuterades Mariehamns stads äldreomsorgsprogram för 2008. Nu ska stadsbor i varierande åldrar få säga sin åsikt om programmet.

– Det är ett nytt grepp där ett tiotal stadsbor ska få ge ett uttåtande, berättar stadsdirektör **Bjarne Pettersson**.

Planen finns att läsa på www.mariehamn.ax (ak)

Fjärrvärme klart i Jomala

■Fjärrvärmeprojektet för alla större byggnader i Prestgården by i Jomala har nu godkänts även av kommunens fullmäktige. Det betyder att kommunstyrelsen i Jomala nu kan se till att det bildas ett driftsbolag som får till uppgift att anskaffa och distribuera fjärrvärme.

Kommunstyrelsen fick också fullmakt att anta bolagsordning för det nya värmebolaget.

Bland annat flera bostadsaktiebolag, företag, Kommungården, De gamlas hem och skolorna i området kommer att anslutas till det nya fjärrvärm nätet. (tt-s)

■En person har anmälts för olovlig körning. Personen i fråga körde en paketbil, trots att denne saknade ett giltigt körkort. Det här inträffade i Mariehamn den 17.06. (lt)

Evenemangsstöd till Rockoff

STADSSTYRELSEN. **Mariapark Ab får 8.000 euro i evenemangsstöd för att anordna Rockoff.**

Dennis Jansson hade ansökt om 10.000 euro, den summa som totalt finns reserverad för evenemangsstöd i årets stadsbudget.

Totalt lämnades fem ansökningar in. De Utvecklingsstördas Vål beviljas 1.000 euro för arrangemangen med tivoli vid Östra utfarten.

PBS Ab, Ålands bildningsförbund och wellComing blir utan pengar. 1.000 euro lämnas outdelade. (ak)

Dyrt idrottsprojekt svår nöt

HAMMARLAND. **Kommunfullmäktige i Hammarland kunde inte nå enighet om tilläggsanslagen för ombyggnaden av Hammarvallen vid torsdagens möte. Oppositionen bordlade frågan och fullmäktigeordförande Anne-Maj Mattsson (c) kallar nu till extra möte den 3 juli för att få ärendet avgjort**

Investeringarna i idrottsanläggningarna finns med i årets budget för kommunen. Man skall bygga löparbanor vid Hammarvallen, en bevatt-

ningsanläggning och en så kallad miniarena vid Klaras plan. Nu har det visat sig att de anslag som finns upptagna i budgeten inte på långt när räcker till för att genomföra projektet som också beviljats Paf-bidrag på de tidigare beräknade kostnaderna.

Kräver tillägg

För att kunna genomföra projektet borde kommunfullmäktige bevilja tilläggsanslag på över 100.000 euro. Anslaget för byggandet av löparbanorna skulle enligt förslaget höjas från 107.000 euro till 204.000

euro medan anslaget för bevattningsanläggningen skulle höjas från drygt 36.000 euro till 46.000 euro.

Centern för

Fullmäktigeordförande **Anne-Maj Mattsson** (c) säger till Nyan att det var oppositionen (liberaler, socialdemokrater och obundna) som ville bordlägga beviljandet av tilläggsanslaget. Centern, som sedan förra valet, har majoritet i hammarlandsfullmäktige skulle ha varit beredd att godkänna höjningen.

– Vi har ju hela tiden va-

rit för det här projektet, säger **Mattsson**.

Vid mötet bordlades också ett förslag kring barnomsorgen i kommunen, som oppositionen enligt vad Nyan erfar anser att skulle leda till överinskrivningar på daghemmets avdelningar.

Vid torsdagens möte godkände fullmäktige fjolårets bokslut som visar ett underskott på drygt 82.000 euro, en försämring jämfört med bokslutet för året innan på över 336.000 euro.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Nya läkare får hyresfria bostäder

En enig ÅHS-styrelse beslutade i går att bevilja två anestesiläkare hyresfria bostäder. En av läkarna får dessutom hemresan till Motala betald en gång i månaden.

Det krävs, enligt styrelsen, extraordinära åtgärder för att bemanna tjänsterna.

Ålands hälso- och sjukvård tampas med stora rekryteringsbekymmer. Då det råder läkarbrist inom flera specialiteter väljer läkarna de arbetsgivare som betalar bäst. De åländska läkarlönerna kan inte konkurrera med den privata sektorns.

För att få den operativa verksamheten att gå runt går nu styrelsen med på förmånskraven från två svenska läkare som sökt anställning på Åland. Läkarna får hyresfria bostäder fram till den sista december 2008.

Varför tidsbegränsat?
– Styrelsen ville inte binda upp sig med den här förmånen för eviga tider, säger ÅHS förvaltningschef Björn-Olof Ehrnström.

Han menar att förfaringssättet att bevilja den här typen av förmånskrav inte kommer att bli praxis vid nyanställning.

– Men rekryteringen kommer att ge utmaningar för oss.

Till hösten kommer därför ÅHS-styrelse att arbeta fram en rekryteringsstrategi.

Hemresan betald

Den ene av läkarna kommer att få hemresan till Motala, där hans familj bor, ersatt under

Arbetsbehov. Om ÅHS inte fyller läkartjänsterna kommer allt fler patienter att remitteras till vård utanför Åland. För att lösa läkarbristen erbjuder nu ÅHS två anestesiläkare fri bostad fram till årsskiftet. Foto: JONAS EDSVIK

förutsättning att det billigaste färdmedlet väljs. Ehrnström säger att det hittills inom ÅHS varit ovanligt med liknande krav från arbetssökanden.

– De fria bostäderna har vi inte haft tidigare.

Under början av 2000-talet gav ett principbeslut ÅHS möjlighet att betala ut en ”startpeng” på drygt 5.000 mark till de nyanställda.

– Den blev en sorts ersättning för flyttkostnaderna och betalades ut till ett dussintal personer under två år.

Situationen ser dock annorlunda ut i resten av Norden.

– Det har i tiden förekommit allt från stugtomter till såna här fall.

Tar tid

Styrelsen har tidigare disku-

terat det faktum att beviljandet av hyresfria ÅHS-bostäder till vissa anställda leder till en ojämlig behandling. Ledningen konstaterade att en motsvarande höjning av lönen vore ett bättre alternativ. Men överskridande av gällande kollektivavtal kräver godkännande av landskapsregeringen och det är, enligt Ehrnström, en tidskrävande process.

– Styrelsen tyckte att vi skulle ta steg nummer två direkt.

Några frågande reaktioner har redan kommit från allmänheten.

– Men allmänheten vill också ha service, konstaterar Björn-Olof Ehrnström.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Sviby och Torp fick delgeneralplan

■ En av de verkligt långa följetongerna i Jomala har klubbats igenom: Jomala-fullmäktige har godkänt delgeneralplanen för Sviby och Torp byar.

Planen sträcker sig över ett stort område, från Möckelby i norr till Ramsholmen i söder och från Godbyvägen i öster till Bergängarna i väster. Inom gränserna rymms därför allt från naturreservat och traditionell jordbruksmark till olika typer av bostadsområden och till områden som har reserverats för affärs- och kontorsverksamhet eller industri. Flyfältet är ett av de specialområden som inkluderas i delgeneralplanen.

Planen omfattar även det omdiskuterade bostadsområdet på Kasberget men det är klassat som ett utredningsområde tillsvidare medan lämpligheten att bygga där utreds närmare.

Delgeneralplanen har manglats i olika kommunala instanser sedan hösten 2003 och över 30 anmärkningar har under årens lopp lämnats in av personer som på olika sätt berörs av förslaget. Omröstningarna och förslagen inom de politiska instanserna, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, har också de varit många både före och efter senaste val.

Planen träder i kraft under förutsättning att ingen besvärar sig mot den. (tt-s)

Nedräkningen till öspelen har startat

ÖSPEL. Den officiella nedräkningen till nästa sommars startade igår. Åtminstone i symbolisk mening.

Inför delegater från de olika deltagarländerna och andra intresserade inleddes igår den officiella nedräkningen till nästa sommars öspel med tal och fanfar. Ännu igår var dock nedräkningen närmast symbolisk eftersom tekniken i den klocka, som är placerad på gågatan och som skall sköta nedräkningen, strulade.

Nedräkningen startades av Britt Lundberg som i egenskap av idrottsminister önskade alla välkomna till nästa sommars öspel. Lundberg betonade hur glad hon är över att det nästa sommar är Åland som står värd för arrangemangen.

– Jag är oerhört stolt och fantastiskt glad över att det ikväll är ett år till invigningen av öspelen, sade Lundberg sitt tal och berättade att hon har sett fram emot den här dagen sen hon lämnade Rhodos och fjolårets öspel.

– Jag ser oerhört fram emot att få de här vänliga spelen hit till Åland, sade Lundberg.

MARTIN PORTIN
martin.portin@nyan.ax
tfn 528 462

Klockstrejk. Dick Ekström och Britt Lundberg startade igår den officiella invigningen till nästa års öspel. Klockan som syns i bakgrunden ville dock inte starta. Foto: ANDREAS DIENERT

Nu utreds samordnad alarmcentral

Förutsättningarna för ett samarbete mellan polisens alarmfunktion och landskapsalarmcentralen ska utredas. Det beslutade landskapsregeringen i går.

Förra året moderniserades räddningsverkets och polisens

larmsystem för en halv miljon euro. Nu anser landskapsregeringen att alarmförmedlingen för de båda verksamheterna bör samordnas.

Utredningsuppdraget har gått till konsultföretaget Kommunstrategerna ab i Geta. De ska undersöka vilka möjligheter

det finns att skapa gemensamma utrymmen för verksamheten och om man tillsammans kan skaffa den tekniska utrustning som krävs.

Kostnader, administration och personalens möjlighet att sköta sekundära uppgifter för sina arbetsgivare är andra frågor

som ska undersökas.

Landskapet utgår från att två operatörer per skift ska bemanna alarmverksamheten och att befintliga personalresurser bör användas.

Utredningen ska vara klar senast den 1 september. (ak)

Hallå där...

Hallå där Patrik Häggblom, ordförande för Ålands Ungdomsförbund. Ni har precis gett ut en tidning som handlar om Ålands ungdomsgårdar. Nya Åland har ju redan presenterat dem i en artikelserie under våren.

Hur fick ni idén till tidningen?

– Det är en idé som vi levt med under en längre tid. Vi gav ut en liknande tidning redan 1996, och vid förra årsskiftet föddes idén om att göra en till. Vi är medvetna om att Nya Åland har presenterat ungdomsgårdarna under våren. Tanken var att vi skulle ha gett ut tidningen mycket tidigare, och det var även tal om ett samarbete med Nya Åland vad gäller tryckandet.

Varför blev det inte så?

– Projektet blev försenat, kommunalvalet kom emellan och vi var tvungna att skjuta på saken. Vårt fokus är dock ett annat än Nya Ålands. Medan Nyan presenterar ungdomsgårdarna, så väljer vi att lyfta fram själva föreningarna.

Hur har tidningen bemötts?

– Vi har fått ett jättepositivt mottagande. Nu är tidningen alldeles dagsfärsk, den har precis skickats ut till alla hushåll, så man får väl vänta och se vad folk tycker. Men hittills har vi bara fått positiv feedback.

Varför är det viktigt att presentera ungdomsföreningarna?

– Idén till tidningen uppstod eftersom det tycktes som att många ungdomar inte ens visste vad en ungdomsförening är för något. Ungdomsföreningar är en sammanslutning där både äldre och unga möts och jobbar för den ideella kraften i kommunerna. Det handlar om samvaro och ett steg in i vuxenlivet. Jag har själv varit aktiv i Geta ungdomsförening sen jag var fjorton- femton år. Det ger en ansvarskänsla, man lär sig ta egna initiativ, föra fram sina åsikter och diskutera i större grupper.

Är det sant, som vissa påstår, att ungdomsföreningarna lever en tynande tillvaro?

– Ungdomsföreningsverksamheten startade för hundra år sedan. Intresset har alltid gått i vågor. Nu har det varit en svacka en tid, men intresset är på uppgång igen.

Vissa har reagerat på att flera av vägbeskrivningarna till ungdomsgårdarna utgår från Mariehamn. Ska man förstå detta som ett försök att guida mariehamnare ut på landet? Eller är det för turisternas skull?

– Så skall det absolut inte tolkas. Tidningen vänder sig inte alls till turister, och verkligen inte bara till mariehamnare. Den riktar sig till alla hushåll på Åland. Vi vill visa alla ålänningar att ungdomsrörelsen blomstrar och att mycket av det åländska samhället är sprunget ur denna. Vi har 21 medlemsföreningar runt om på Åland, vilket bevisar att det finns ett stort intresse för den här verksamheten. (It)

Kiki Alberius-Forsman
Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn
LEO, LEOPOLD

Dop

Janne Dan Mikael Åkerlund från Esbo döptes i farföräldrarnas hem på Brändö Lappo den 21 juni. Han är son till Marianne och Peter Åkerlund. Dopet förrättades av kyrkoherde Bertil Erickson.

Döda

SAGA ENQVIST

Den 20 juni avled **Saga Elisabet Enqvist**, född **Sagulin**, i Kumlinge Enklinge. Hon var född den 31 oktober 1927 i Kimito och änka efter **Hjalmar Enqvist**, som avled år 2000.

Saga Enqvist arbetade en tid i unga år inom sjukvården i Stockholm. Hon kom till gården Enklobb på Enklinge i samband med giftermålet 1948. Sin make hade hon träffat i Åbo. I Enklinge drev paret ett jordbruk med mjölkkor och en hel del fiske. Hennes huvudansvar blev att ta hand om barnen och maten i hemmet.

På lediga stunder tyckte hon om att lägga stora pussel och hon pysslade gärna med blommor eller ägnade sig åt handarbete. Hon var känd som en glad och pigg person som hade många vänner.

Sörjande är barnen **Henry, Anja, Harry** och **Agneta** med familjer i vilka ingår sex barnbarn och två barnbarnsbarn samt syskon.

ANNI JANSSON

Den 23 juni avled **Anni Irene Jansson**, född **Finnerman**, i Kökars Hellsö i en ålder av närmare 95 år. Hon var född den 8 december 1913 i Kökar Finnö och änka sedan 2002 efter **Albin Jansson**.

I samband med giftermålet kom Anni Jansson till Hellsö, där hon blev bondvärdinna på makens barndomshem Klobbars, som i dag har övertagits av sonen Sune.

Maken kallade sig fiskar-bonde och det var fisken som var den huvudsakliga inkomstkällan. Vid sidan om drev makarna ett litet jordbruk med ett par tre kor. Anni Jansson hjälpte till med alla sysslor och hon kom också med ut på fiske. Hon hade dessutom huvudansvaret för barnen och kosthållet.

På lediga stunder ägnade hon sig gärna åt trädgårds-skötsel och att handarbete. Hon hade god syn och kunde verka ända fram till den allra sista tiden. Hon klarade sig på egen hand i hemmet fram till förra hösten.

Anni Jansson betraktades i familjekretsen som både glad och lugn. Speciellt omtyckt var hon för sin fina humor.

Sörjande är barnen **Sigurd, Stig, Iris** och **Sune** med familjer i vilka ingår tolv barnbarn och många barnbarnsbarn.

Ny på Åland

En kille föddes den 24 juni klockan 09.18. Han var vid födseln 47,5 cm lång och vägde 3.030 gram. Föräldrar är Benny och Laila Andersson i Lemland. Foto: ERKKI SANTAMALA

Han kallas ännu så länge för Knodden. Lillkillen föddes den 24 juni klockan 03.28 och var då 52,5 cm lång och vägde 3.745 gram. Storasyskon är August, 5 år, och Emilia, 7 år. Föräldrar är Niclas Lindholm och Lotta Skrtic Lindholm. Familjen bor på Vårdö Mickelsö. Foto: ERKKI SANTAMALA

Åländska examina vid Åbo Akademi

■Filosofie magisterexamen har inom Humanistiska fakulteten avlagts av **Ulla-Maria Newton**, Kumlinge (utländsk skola) och **Seppo Suojanen**, Åbo (Ålands lyceum). Filosofie magisterexamen har inom Matematisk-naturvetenskapliga fakulteten avlagts av **Mathias Brunnsberg**, Mariehamn (Ålands lyceum).

Ekonomie kandidatexamen har inom Tekniska fakulteten avlagts av **Maria Sommarström**, Mariehamn (Ålands lyceum).

Kandidatexamen i naturvetenskaper har inom Tekniska

fakulteten avlagts av **Kristoffer Berglund**, Mariehamn (Ålands lyceum), **Johan Hjerling**, Lemland (Ålands lyceum) och **Oscar Sjöholm**, Åbo (Ålands lyceum). Fristående pedagogiska studier för ämneslärare har inom Pedagogiska fakulteten fullgjorts av **Ros-Mari Johansson**, Mariehamn (Helsinge gymnasium). Magisterexamen i hälsovetenskaper har inom Samhälls- och vårdvetenskapliga fakulteten avlagts av **Annika Måtar**, Mariehamn (Karis-Billnäs gymnasium). (so)

Vatten släcker törsten bäst

■**HELSINGFORS.** Stor konsumtion av energidrycker kan förstöra tänderna och orsaka fetma. Statens näringsdelegation påminner om att vatten fortfarande är den bästa drycken för att släcka törsten.

Enligt delegationen innehåller energidryckerna endast mycket små mängder nödvändiga näringsämnen. Energidryckerna har inte heller dämpat folks aptit på mat. (FNB)

Hoppets Stjärna

Barnen från barnhemmet "Nikolskij" anländer till Mariehamn på natten mellan 1 och 2 juli och de skall tillbringa två lägerveckor på Åland. Barnens faddrar och vänner, samt övriga intresserade är välkomna till middag och en kväll med aktiviteter tillsammans med barnen lördagen den 12 juli kl. 17.00 i Strändnäs

skola. Anmälningar till middagen (som kostar 10 € per person) tas emot senast den 9 juli (tel. 0400-364 999). Hoppets Stjärna anordnar - i samarbete med Missionskyrkan på Åland - två loppmarknader onsdagen den 16 och 23 juli kl. 14.00-18.00 i Lyktan (Storagatan 10, ingång från gården) med servering av kaffe och tilltugg. Intäkterna tillfaller de HIV/AIDS-drabbade barnen i St. Elizabeth L. Children Center i Kisumu, Kenya. Hoppets Stjärna deltar vidare i samtliga loppmarknader som hålls på torget i Mariehamn under sommaren. Kom med på våra aktiviteter och delta gärna i arbetet för utsatta barn i Ryssland och Kenya. Väl mött!

Kom ihåg

■ ■ **Folkhälsan i Finström:** Behöver du hyra babybilstol, resesäng, flytväst (även för vuxna)? För närmare info, ring Mia Pellas tel: 41876, gsm: 04573828460

Nyan rättar

Stefan Söderlund skrev rapporten

■Det är den externa utredaren **Stefan Söderlund** som sammanställt och analyserat resultaten samt skrivit rapporten Ålänningarna och miljön. I gårdagens artikel uppgavs fel namn.

Positionslistan

Birka Cargo Ab Ltd

Baltic Excellent: Hallstavik 28.6, Chatham 2.7, El Ferrol 5.7, Chatham 8.7
Birka Exporter: Raumo 27.6, Hull 1.7, Antwerpen 2.7, Åbo 6.7, Raumo 7.7
Birka Transporter: Åbo 29.6, Raumo 30.6, Hull 4.7, Helsingfors 8.7
Birka Shipper: Hull 27.6, Helsingfors 1.7, Kotka 2.7, Raumo 4.7, Hull 8.7
Birka Carrier: Antwerpen 27.6, Helsingfors 30.6, Kotka 1.7, Hangö 3.7, Bilbao 7.7
Birka Express: Helsingfors 29.6, Hull 2.7, Amsterdam 3.7, Helsingfors 6.7, Hull 9.7
Birka Trader: Hull 29.6, Helsingfors 2.7, Antwerpen 5.7, Helsingfors 8.7

Godby Shipping

Link Star: Holmsund 1.7, Sundsvall 3.7, Bolougne 8.7, Dublin 10.7, Holmsund 17.7, Dublin 24.7, Holmsund 31.7.

Midas: Gdynia 30.6, Kotka 2.7, Raumo 4.7, Gdynia 7.7, Kotka 9.7, Raumo 11.7, Gdynia 14.7, Kotka 16.7, Raumo 18.7, Gdynia 21.7, Kotka 23.7
Mimer: Rouen 1.7, Emden 4.7, Kotka 7.7, Raumo 9.7, Rouen 15.7, Bremerhaven 18.7, Kotka 21.7.
Miranda: Lübeck 28.6, Fredrikshamn 30.6, Kotka 2.7, Amsterdam 7.7, London 8.7, Lübeck 12.7, Fredrikshamn 14.7, Kotka 16.7, Amsterdam 21.7, London 22.7.
Misana: Raumo 30.6, Santander 8.7, Harwich 11.7, Åbo 14.7, Kotka 15.7, Raumo 16.7, Santander 22.7, Kotka 29.7, Raumo 30.7.
Misida: Ferrol 1.7, Santander 2.7, Harwich 5.7, Åbo 7.7, Kotka 8.7, Raumo 9.7, Ferrol 15.7, Santander 16.7, Kotka 22.7.
Mistral: Amsterdam 30.6, London 1.7, Lübeck 5.7, Fredrikshamn 7.7, Kotka 9.7, Amsterdam 14.7, London 15.7, Lübeck 19.7, Fredrikshamn 21.7.

Gustaf Erikson

Ahtela: Linjetrafik Helsingfors – Muuga v/v.

Green Selje: Göteborg 15.5 – 30.6.
Tingö: Ingen information.
Amore: Östersjötrafik.
Josefine: Östersjötrafik.
Nathalie: Östersjötrafik.

Rettig Group Ltd Bore

Auto Baltic: Kotka 1.7.
Auto Bank: Bremerhaven 1.7 .
Auto Bay: Zeebrugge 1.7.
Belgard: Kaskö 1.7.
Borden: Bremerhaven 30.6.
Bravaden: Verdal 1.7..
Estraden: Harwich 1.7..
Fingard: Riga 1.7..
Najaden: Amsterdam 30.6.
Nedgard: Boston 30.6..
Nordgard: Östrand 1.7..
Norking: i trafik Rotterdam/Teesport.
Norqueen: i trafik Rotterdam/Teesport.
Norsky: i trafik Zeebrugge/Teesport.
Norstream: i trafik Zeebrugge/Teesport.
Ostgard: Hull 3.7..
Seagard: Fredrikshamn 30.6.
Swegard: Rochefort 3.7.
Trenden: Karleby 30.6.
Westgard: Raumo 30.6.

Annonsera i den tidning du själv läser!

tusen tecken

Den andlige ledaren Zusia var djupt upprörd och skakad.

Eleverna frågade: – Varför är du så upprörd Zusia?

Zusia svarade: – Jag har just haft en dröm i vilken jag hört den enda fråga som änglarna kommer att ställa den dag jag dör!

Han drog ett djupt andetag och sade:

– Jag har fått lära mig att änglarna inte kommer att fråga: Varför gjorde du inte som Moses och ledde ut ditt folk ur vår tids fångenskap? Och jag har fått kära mig att änglarna, trots allt, inte kommer att fråga mig: Varför gjorde du inte som Josua, han som ledde in folket sitt i det förlovade landet?

Eleverna blev otåliga och frågade:

– Berätta vad ängeln sade. Exakt vilken fråga kommer du att få?

Och Zusia fortfarande upprörd svarade:

– Änglarna kommer att säga till mig: Zusia, du hade möjligheter att leva som ingen annan och som ingen kraft varken i himmelen eller på jorden kunde ha förhindrat. De kommer att fråga mig: Varför levde du inte som Zusia?

I morgon är det apostladagen.

Kent Danielsson

kent.danielsson@mac.com
www.tusentecken.com

Fota ditt *vackra* sommarfönster

Tävla och vinn
fönstervätt
för 200 euro

Öppna ditt fönster och släpp in lite sol! Sätt upp en vit spetsgardin eller sätt katten vid pelargonen – vi vill se härliga sommarfönster i mängd.

Och det kan vara vackert både ute och inne i vår tävling denna sommar.

Sommarfönster! Bara ordet lockar! Det är sköna fläktar i gardinen, vattenglasat med nyponrosen och den hisnande utsikten över berg och dal – eller rent av soluppgången.

”Sommarfönster”, så lyder temat, kort och gott. Det ger många möjligheter.

Fotografiet kan vara ett fönster som i sina proportioner eller snickerier är vackert i sig.

Det kan också handla om utsmyckning av olika slag, krukväxter, husdjur, prydnadsföremål. Det kan handla om något som speciellt eller roligt som händer utanför fönstret. Står dotterdotter på händer på fönsterkarmen kanske? Eller står en älg utanför fönstret och mumsar på äpplen? Men ett fönster måste vara med.

Och det kan slutligen likväl handla om Ålands snyggaste utsikt.

Temat är brett. Det erkännes. Men huvudsaken är att vi får ta del av njutningsfyllda bilder. Att juryn sedan får huvudbry att dela ut priser är ju jurymedlemmarnas eget trevliga bekymmer.

Tävlingen går ut på att sprida

Med cyclamen. Hur ser ditt bästa sommarfönster ut? Tävla och vinn! Här ett stadsfönster vid Södragatan.
Foto: ERKKI SANTAMALA

det visar sig att de blir väldigt många. Juryn består av gardinförsäljare **Lilly-Ann Forsbom**, konstnär **Barbro Eriksson** och Nya Ålands redigerare **Sebastian Boman**.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

mesta möjliga sommarfönsterkänsla. Den som lyckas bäst får första pris bestående av ett presentkort på fönstervätt och eller städning för hela 200 euro. En del tröstpriser delas också ut.

Vi kan inte lova att publicera samliga inkomna bilder – om

Vita spröjsar. Ska det vara snickarglädje? Som på Kumlinge Björkö?
Foto: ERKKI SANTAMALA

Med havet som granne. Med havsutsikt, som på Yxskär.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Med hav runt knuten. I modern tappning i Lemland Nätö.
Foto: STEFAN ÖHBERG

Så här tävlar du:

■ Skicka in EN bild i färg eller svart/vit per person på temat ”sommarfönster” till kiki@nyan.ax.

■ Namn och kontaktuppgifter måste tillfogas. Ge gärna bilden ett namn. Det är också roligt att få veta var bilden är tagen.

■ Tävlings tiden är från nu och fram till den 28 juli.

■ Anställda vid Nya Åland och deras familjer får inte delta.

Lycka till!

Sommar ombord

Åk till Sverige med Eckerö Linjen!

Boka ett hotellpaket och upplev sommar-Sverige. **Hotellpaket i Sverige fr. 33 €/person.** Eller njut av en trevlig dagskryssning med m/s Eckerö. Ät gott, koppla av på soldäck och handla taxfree till härliga sjöpriser.

Eckerö Linjens Sommarshow 19/6–17/8 The Best Of...

Show, sång och musik! Missa inte sommarens upplevelse på M/S Eckerö!

THE BEST OF

Skepp Ohoj, alla barn!

Nu har **Alfons Åberg** flyttat ombord på m/s Eckerö. Välkomna och lek i Alfons-Kajutan!

Turlista t.o.m. 7/9 2008

Från Eckerö dagligen 8.30, 13.30, 18.30.

Från Grisslehamn dagligen 10.00, 15.00, 20.00.

Resor med Eckerö Linjen bokar du hos Ålandsresor Resebyrå
Torggatan 2, telefon 28 040

ECKERÖ LINJEN

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Nu lyser ängarna av sommarns alla blommor,
nu surrar bin, och fåglar sjunger överallt.
OLLE ADOLPHSON (I "TRUBBEL")

Bra skådespel i svag pjäs

Efter att ha sett "Bröllop och jäkelskap" kan man förstå det ganska svala mottagande som pjäsen har fått i Sverige. Själva texten inte är speciellt rolig men däremot gör de åländska förmågorna en bra insats.

Grundingredienserna för en buskisfars finns i "Bröllop och jäkelskap": Den snåla bonden Nils-Erik (Seppo Hansdahl) och hans fru Matilda (Britt-Marie Sjöström-Kärki) tror att den avskydda grannens (Ingmar Härtull) dotter (Johanna Grönlund) och deras son Lenart (Mattias Hendersson) skall gifta sig. Så är inte alls fallet och det leder till förvecklingar så som det sig bör i ett farskoncept.

Lägg till en piga (Alexandra Gustafsson) som har problem med karlfolk, en kringresande försäljare (Sami Lehtinen) som dyker upp i tid och otid och en mindre smart men handlingskraftig postiljon (Patrik Häggblom) och smeten är klar.

Känns platt

Problemet med pjäsförfattaren Krister Classons smet är dock att förhållandet mellan ingredienserna är galet. Texten är ojämn, det finns visserligen små pärlor emellanåt men också upprepningar och utdragna sekvenser som känns krystade eller som till och med blir direkt tråkiga.

Mycket i texten är förutsägbart och finesser som ställer allt på huvudet saknas. Det betyder att det inte erbjuds möjligheter att få skratta av ren överraskning - allt känns ganska platt och jämntjockt.

Hedern i behåll

Robert Liewendahl och skådespelarensemblen i Bentes somarteater har alltså inte haft den allra bästa utgångspunkten för årets pjäs. Men de har definitivt klarat sig ur det dilemman med hedern i behåll.

Jag konstaterade under och efter premiären i går kväll att jag kunde tacka regin och skådespeleriet för de gånger jag log eller skrattade, inte själva texten. Det är inget dåligt

Starka kvinnor. Johanna Grönlund, Britt-Marie Sjöström-Kärki och Alexandra Gustafsson har de tre kvinnliga rollerna i pjäsen och tolkar dem alldeles utmärkt. Ingmar Härtull spelar skickligt den tafatta grannbonden Valdemar.

betyg för de åländska insatserna.

– Det är alltid trevligt att regissera farser därför att man som regissör får omsätta sina galna idéer i praktiken, hitta på krusprång och tokigheter i och kring replikerna, skriver Robert Liewendahl i programbladet.

Det är just precis vad han har gjort i "Bröllop och jäkelskap". Tack och lov för det, det är de Liewendahlska krusprången som bjuder på de överraskningar som överhuvudtaget finns i pjäsen.

Tjuta av skratt

Skådespelarensemblen fungerar också bra, det finns ingen som faller ur helt som så ofta är fallet i amatörteater.

Däremot finns det de som glänsar extra mycket.

Seppo Hansdahls och Britt-

Marie Sjöström-Kärkis tolkningar av sina roller som bonde och bondmora är lysande och Sami Lehtinen utvecklar en ganska tjugig rollfigur med en intensitet som får publiken att tjuta av skratt.

Fullfjädrad komiker

Den spelmässigt allra största insatsen görs, enligt min mening, dock av Patrik Häggblom. Han är en fullfjädrad komiker och det var inte bara en gång jag satt och längtade efter att han skulle dyka upp på scenen.

Scenen, ja. Miljön på Bentes är den bästa tänkbara för den här pjäsen och de scenografilösningar och specialeffekter som finns är alldeles utmärkta.

Avgör själva

På vägen mellan Bentes och skrivbordet funderade jag på om jag skall rekommendera

Fakta/Bröllop och Jäkelskap

Manus: Krister Classon

Regi: Robert Liewendahl

Kostym: Lena Andersson

Scenografi: Ulf Schröder

Ljud: Oliver Lehtinen

Producent: Elisabeth Karlsson

I rollerna: Johanna Grönlund, Alexandra Gustafsson, Seppo Hansdahl, Mattias Hendersson, Patrik Häggblom, Ingmar Härtull, Sami Lehtinen, Britt-Marie Sjöström-Kärki.

piäsen eller inte. Tja... I skrivande stund vet jag fortfarande inte svaret.

Pjäsen är inte bra men de åländska insatserna är absolut inte dåliga, tvärtom, de är till och med strålände ibland.

Så ni får avgöra själva...

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Upp och ner. En av skattsalvorna bjöd Ingmar Härtull plötsligt på. Den oväntade akrobatiska uppvisningen är exempel på överraskningar som är så viktiga för att farser skall bli roliga.

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

Sommarkryssa till

Njut av sommaren och följ med på ett riktigt sommaräventyr.

Birka Paradise kryssar till Visby & Tallinn varje helg fram till 1 augusti.

Du får två helkvällar ombord med god mat, fartfylld underhållning, dans och show. Dagarna upplever du iland på våra resmål antingen på egen hand eller på någon av våra utflykter.

Avresa fredag natt och tillbaka i Mariehamn är du måndag morgon.

Visby & Tallinn

Kryssningar med Birka Paradise
bokas hos Ålandsresor Resebyrå
tel 28 040

Ställer ut. Nanna Sjöström med monotypierna "Andarnas hus" och "Röd stol" utanför galleriet vid Eckerö post- och tullhus.

”Bra att få stanna upp ett tag”

Nanna Sjöström ställer ut igen efter canceroperation

Att få ett uppdrag, att jobba fram en utställning, kan också vara en god form av terapi. Det konstaterar konstgrafiker Nanna Sjöström som förra hösten fick beskedet att hon hade cancer med operation och sjukskrivning som följd. Nu är hon återställd och har på söndag vernissage på en utställning i galleri Lugn & Ro vid Eckerö post- och tullhus.

När Nanna Sjöström fick besked att hon hade cancer och att hon skulle opereras efter ett par veckor hade hon bilen färdigpackad för att åka till konstnärernas kollektivverkstad på svenska västkusten, ett ställe som hon besökt många gånger för att arbeta med sin grafik och utnyttja den stora tryckpress som finns där.

Jobbade i ilska

– Jag satte mig i bilen och åkte i väg och det gick ganska bra att jag kom i väg. Jag tänkte inte så mycket på det besked jag fått men jag märkte att jag var nog ganska arg när jag kom fram och började jobba.

Den teknik hon använde för de stora monotypier som nu utgör en del av hennes utställning i Eckerö kräver bland annat att man använder sig av sandblästring, klär sig i skyddsutrustning och tar sig an de stora plåtarna.

Arbetet kräver också disciplin. Det gäller att utnyttja de bokade tiderna eftersom det är många som vill använda utrymmena.

Koncentrationen hjälpte henne att inte tänka så mycket på det sjukdomsbeskedet hon fått.

– Det var egentligen först när jag skulle fara hem som det började kännas motigt.

Utan avskärmning

Monotypierna som hon nu visar är, som namnet anger, grafik i bara ett exemplar. De stora bilderna ger faktiskt lika mycket intryck av målningar som av grafik, kanske också beroende på att de inte är satta bakom glas. En utflykt i gränslandet mellan grafik och måleri.

Lilla My. Konstnären kände under arbetet en viss frändskap med Tove Janssons Lilla My som fick komma med på ett hörn.

– Jag tycker om när människor kan komma nära bilderna, när det inte finns något avskärmmande glas emellan, säger hon.

Att Peter Winquist frågade om hon ville ställa ut i sommar är hon tacksam för. På grund av insjuknandet hade hon varit tvungen att avboka en utställning i Helsingfors och en annan i Bohuslän. Utställningen i Eckerö gav henne dock tillfälle att jobba mera målinriktat igen även om hon efter operationen inte orkade arbeta med så stora saker.

”Som Lilla My”

Det resulterade i en serie mindre arbeten i den för henne nya fotopolymertekniken. Vid sidan av de stora arbetena från i oktober visar hon nu en serie med grafik i denna teknik som dels lyfter fram klädesplagg, en del av dem indianinspirerade, och dels några kluriga bilder med Tove Janssons Lilla My som en överraskande accent.

– Jag tror väl att jag var lite som hon den här tiden, lite småarg, säger hon med ett leende.

Om de månader som gått sedan cancerbeskedet i oktober konstaterar hon:

– Det har varit en lång resa men vi skall tro att det är över nu.

I höst är hon inbokad för en ny arbetstur till ateljén på svenska

Inianskt. Bland de grafiska arbetena i fotopolymerteknik finns denna indianinspirerade skjorta.

västkusten för att kunna arbeta vidare med grafik i storformat. Kanske kan de utställningar som hon var tvungen att ställa in också bli av.

Att det blev ett avbrott är dock inget som grämer henne. Hon ser också positiva saker i det som skett.

– Det är nog bra att få stanna upp ett tag, säger hon.

På söndag kl. 14 är det vernissage på utställningen i Eckerö och den kan ses till den 2 augusti.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

CASINOBAREN

FOTBOLLS-EM FINAL
på storbilds-TV
söndag 17.00-01.00

Vi serverar barmeny från kl 17.00

DJ i Natklubben. Öppet kl 22-04

Välkommen!

Tel 24020 info@hotellarkipelag.ax www.hotellarkipelag.com

Saliga ro i meditativ konsert

konsert

Ålands orgelfestival
Konsert i S:t Johannes
döparens kyrka i Sund tors-
dagen den 26 juni Mari-Liis
Uibo, violin, Heikki Mätlik,
gitarr, Andres Uibo, orgel

Sunds kyrka, med sin, för musikutövning lite knoppiska arkitektur, pelarna genom hela mittgången. Artister uppträder på ena långsidan bredvid orgeln. Hela motsatta sidan är fylld av folk. Blicken dras till den purunga, vackra kvinna som knäpper sakta på violinen innan hon lyfter stråken för att spela en adagio-sats ur en Bach-sonat för soloviolin. Hennes totala närvaro i musiken fyller kyrkan, och jag märker när den sista tonen klingar ut, att jag hållit andan en stund.

Erland Mattson ledsagar oss därefter in i kvällens universum. Konserten är att betrakta som en vesper, en musikaliska aftonsång. Mattson citerade någon som sagt att musiken är den konstart som kan besegra tiden, och tog **Arvo Pärt** som exempel på en, som man kan uppleva stannar tiden. Musiken andas nutid, medeltid, romantik och en medvetenhet om tystnadens betydelse. En enda ihållande pedalton i orgeln penetrerar hela första delen av Arvo Pärts Trivium för orgelsolo. Tunna små ackord rör sig lugnt och tillsynes sluppmässigt på detta fundament. Ackorden växer, ljudet tilltar i styrka och snart nog befinner vi oss bland medeltida pipor. Det är lugnt och vilsamt.

Verkningsfullt

Erland Mattson läser ur Johannes Uppenbarelseboks 21 kapitel vers 10 om hur det nya Jerusalem sänker sig ned till jorden. Kompositören och organisten **Andres Uibo** spelar, tillsammans med gitarristen **Heikki Mätlik**, sitt verk New Jerusalem. Det är något som påminner om Pärt i den kompositionen. Kanske är det att våga lita på att litet är vackert och verkningsfullt. Verket är till största delen en lång, lugn, ljus dialog mellan orgel och gitarr. Kanske är det sedan den heliga staden som slutligen landar, för sedan startar jordbävningen i orgeln, för att åter ge plats för temat. Ett verkningsfullt stycke musik, med lite latinamerikansk känsla i gitarren, meditativt, enkelt.

Mera Pärt. Far Uibo spelar tillsammans med dotter Uibo Spegel i en spegel. Denna så oerhört enkelt uppbyggda, vackra musik tar andan ur mig och får mig att sjunka ner i ett tillstånd av ro, som för mig djupt in i mig själv. Allt blir stilla. Var not är just där den skall vara. Och vad är det då som spelas? Enkla brutna ackord på orgeln med en violinton som svävar över detta ljusa fundament. Det är allt.

Då är det nästan som att komma hem efter en resa, andas välbekant luft, när trion sedan spelar Bach-koralen Jesu bleibet meine Freude.

Bach i en speleg

Kvällens andra stycke av Andres Uibo, Bach i en spegel, är en komposition med samma teknik av dialog som New Jerusalem. **Mari-Liis Uibos** stråke för som ett gungbräde över strängarna på ett sätt som kändes klassisk, för att sedan glida ett helt otypiskt glissando över hela greppbrådan. Orgeln tar sedan över med liknande rytmer, och den ena tar tag där den andra slutar. Och förstås finns det på slutet ett symmetriskt återkommande till violinens inledning. Jag känner en total närvaro hos den unga violinisten. Spelar hon rentav utantill?

Orgel och gitarr återvänder till Pärt, Frates (munkbröder). Också ett meditativt stycke, men med lite mer utåtriktad energi. Det är en ständig vandring, som stannar upp i tystnad, vandrar vidare, stannar upp.

Uibos Två meditationer över Fader vår för orgelsolo är också den ett samtal - nu ett som förs inom ett instrument.

Sista numret på programmet: en fuga av Bach, som kändes lite hektisk efter allt det meditativa. Det var liksom ett ”riktigt orgelstycke”, och visserligen väl framfört, och faktiskt roligt att se på: organisten dansade på orgelbänken, och han hade en rejält tilltagen kroppshydda att dansa med.

En underbar kväll, präglad av stillhet, närvaro, vila och en känsla av att musiken fick tala för sig, utan ett filter av praleri med virtuositet, en enda lång meditativ bön, avslutades med Bachs kända Air, som extranummer. Jag kände tårarna i ögonen när jag gick för att tacka artisterna.

LENA SVARTSTRÖM

ÅLANDS ORGEL FESTIVAL

22 - 28 juni 2008

lördag 28.6. kl 14.00 SOTTUNGA kyrka
ORGEL & FLÖJT Duo Consonantes: Joanna Woszczyk-Garbacz, flöjt, Jakub Garbacz, orgel, Łódź, Polen

lördag 28.6. kl 14.00 VÄRDÖ bönehus
BUXTEHUDE: MEMBRA JESU NOSTRI Orkester, kör och solister från Ålands Musikinstitut, Kjell Frisk, dirigent, Henryk Gwardak, orgel

lördag 28.6. kl 20.00 MARIEHAMN S:t Görans kyrka
AVSLUTNINGSKONSERT Olivier Vernet, orgel, Frankrike

Programblad 10/15 EUR vid ingången. Programbok gratis
Info tel. +358 50 5550355 +358 400 796307

festival@aland.net **www.alfest.org**

Ålandsresor
RESEBYRÅ

SOMMARGÄST / Mikaela Carlström

Sommargäst. Mikaela Carlström har jobbat med studentfrågor i sju år i Helsingfors, i sommar jobbar hon på Rederi Ab Eckerös kontor hemma i Mariehamn.

Foto: ANDREAS DIENERT

Hon håller fanan högt i huvudstaden

Årets första sommargäst, Mikaela Carlström från Mariehamn, valde Helsingfors som studiestad för att i framtiden ha tillgång också till den finska arbetsmarknaden. Tack vare sju års arbete i studie-sociala cirklar börjar hon nu känna att hon nått det målet.

– Finskan börjar äntligen sitta rätt bra, men det har nog krävt en viss aktivitet. Det finns för stora svenska kretsar i Helsingfors för att man ska lära sig språket automatiskt när man flyttar dit, berättar Mikaela Carlström som över sommaren jobbar på Rederi Ab Eckerös kontor i Mariehamn.

Carlström valde Helsingfors som studiestad, till skillnad från de flesta ålänningar, också av en annan orsak.

– Eftersom det verkar som om en finsk utbildning uppskattas i Sverige men inte tvärtom hade jag för mig att det finska systemet ger en mer gedigen utbildning än det svenska. Om det stämmer eller inte är svårt att säga, men åtminstone har jag haft fördelen att ha lärt mig finska så jag är glad att det blev så i alla fall. Dessutom trivs jag mycket bra i Helsingfors, säger Carlström som kan tänka sig att fortsätta jobba i huvudstaden när studierna är avklarade.

Få ålänningar

För tillfället kan hon räkna till kring 25 åländs-

ka studeranden vid samtliga högskolor i huvudstaden.

– Det brukar komma ungefär fem varje år, förra året var det sju gulnåbbar och det var ovanligt mycket.

I Helsingfors kan man studera på svenska, helt eller delvis, vid universitetet (dit också Svenska kommunal- och socialhögskolan hör), Svenska Handelshögskolan, Tekniska högskolan, Arcada och vid ett flertal konsthögskolor, såsom Konstindustriella och Sibeliusakademien.

Mikaela Carlström började studera telekommunikation vid Tekniska högskolan år 2001, en utbildning som hon senare bytte till nationalekonomi vid Svenska Handelshögskolan. På Hanken börjar hon nu för femte året till hösten.

Många uppdrag

Sedan hennes första år har hon hunnit vara aktiv inom Teknologföreningen vid Tekniska högskolan, styrelseordförande för Åbo Nation, medlem och ordförande i styrelsen för Nationernas Samdelegation och ordförande för Åländska studentföreningen i Helsingfors. Motivet till hennes stora engagemang, som startade med en ordförandepost redan efter första terminen, skyller hon på sina dåliga resultat det första studieåret.

– Jag flyttade med inställningen att jag var

rätt okej på finska, men väl där fick jag lära mig en stor nypa ödmjukhet. Det lilla jag lärt mig i skolan på Åland hade runnit av mig vid det laget. Så gått som alla de föreläsningar jag hade valt gick på finska det första året, inklusive den långa matten. Jag tappade sugen och började aktivera mig i studentorganisationerna istället.

Enda svenskspråkiga

Bland förtroendeuppdragen sticker ordförandeskapet i Åbo Nation och Nationernas Samdelegation speciellt ut. Åbo Nation samlar alla svenskspråkiga studerande från Björneborg, Åboland, Tammerfors, Västnyland och Åland. Nationerna är alltså regionala föreningar till skillnad från ämnes- och specialföreningar, dit den åländska studentföreningen hör. Samdelegationen, där hon också satt som ordförande, fungerar som samarbetsorganisation för samtliga 16 nationer i Finland, de 15 nationerna vid Helsingfors universitet härstammar från universitetets grundande i Åbo 1640.

– Det var egentligen där jag lärde mig finska på riktigt, jag var den enda svenskspråkiga medlemmen i styrelsen.

Några planer på någon form av politikerkarriär i framtiden?

– Tja, politikeryrket verkar rätt otacksamt, samtidigt som det känns väldigt intressant. Man måste kunna uttala sig om en så otroligt

Fakta/Mikaela Carlström

Namn: Mikaela Carlström

Ålder: 25

Familj: Föräldrar och yngre syster

Bor: Bulevarden i Helsingfors på vinter, Björk-

vägen i Mariehamn, Östernäs på sommaren

Gör just nu: Sommarjobbar på Rederi Ab Eckerö, skriver kandidatuppsats i nationalekonomi

Tittar på: fotbolls- EM

bred mängd frågor och med tanke på att man ofta är vald för fyra år framåt i gången är det nästan en form av snuttjobb, säger Carlström som för tillfället gärna skulle jobba på ett konsultföretag eller på någon investeringsbank.

– Båda jobben är intressanta eftersom det ger inblick i så många olika branscher. Lite som att fortsätta studera, man får lära sig något nytt hela tiden.

Annan tvåspråkighet

Någon ambassadör för Åland i det offentliga tänker sig inte Carlström att hon är, men visst finns det saker hon medvetet försöker föra fram när hon har möjlighet.

– Jag har insett att tvåspråkighet för helsingforsare är något helt annat än det vi tänker oss, något jag brukar försöka få fram när jag träffar folk. I början var jag noga med att tala svenska så mycket som möjligt i stan, men på senare år har jag helt enkelt kört en rent självisk linje. Jag behöver träningen så därför talar jag finska istället.

– Det är heller inte många som vet något om Åland, annat än att det är trevligt turistställe, det brukar jag försöka göra något åt så fort jag har tillfälle.

UPPTÄCK ÅLÄND!

MARIEHAMNS STAD

Modellstaden Mariehamn på 1920-talet framställs i skala 1:100

Möckelöbrinken 22, Västra hamnen. Öppet dagligen kl 12-16 tom 16/8 (stängt 21/6). Gratis inträde.

www.mariehamn.ax/kultur

St Görans kyrka
i Esplanaden

Öppen:
mån-fre 10.00-18.00
lör 10.00-15.00

Högmässa
söndagar kl 11.00

Konsert, se i lokalpressen

MARIEHAMNS FÖRSAMLING, Ö. Esplanadgatan 6.
Kansliet öppet 23.6-8.8 kl 9.00-13.00
www.ev1.srk/mariehamn

St Johannes kyrka
på Lemböte lägergård

Lemböte utfärd varje
onsdag 18.6-20.8

Taxi från St Görans kyrka kl 19.00, förutom 17.7 då taxin avgår kl 18.30, via St Mårten's kyrka, retur ca kl 21

Sommarcafé Villa Carita
Ålandsvägen 45

Öppet: 23.6-8.8
mån-fre kl 10.00-16.00

Bomarsundsutställning i Telegrafan

Öppet
23.6-10.8
Entre 2 €
Barn under
12 år gratis

Öppet alla dagar 10 - 16

Önningebymuseet

SOMMARENS UTSTÄLLNINGAR:

- Sekelskiftesmåleri • Mauritz Karström
- Victor Westerholm tecknaren

Öppet tom 15/8: ti-fr 11-16,
juli även lö-sö 11-16. Tel 018-33710

Önningebymuseet ligger 6 km nordost om Mariehamn i Önningeby

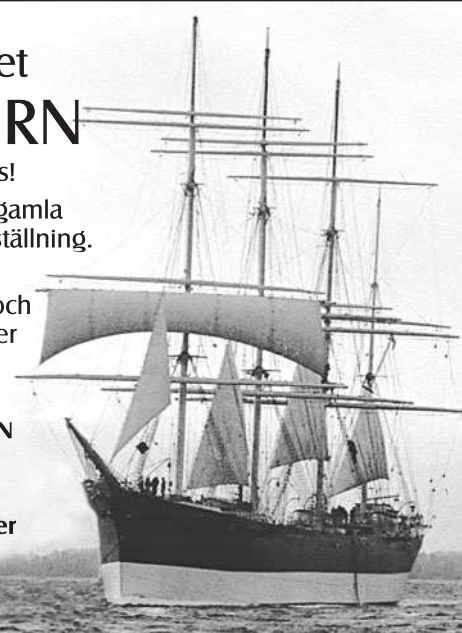
Museifartyget POMMERN

Upplev livet till sjöss!

Se "non-stop film" gamla föremål och fotoutställning.

Bläddra i vårt kunskapsbibliotek och lyssna till 52 historier om livet ombord.

ÖPPET DAGLIGEN
JUNI-AUG 9-17
JULI 9-19
Info. och biljetter
tel 531 421

www.sundqvists.com När borta är som bäst

Besök Getabergen, Kastelholm & Bomarsund – åk bekvämt ta bussen!

Getabergen, Soltuna

Bussplan-Geta kl 10.05
Retur från Soltuna kl 11.45

Kastelholm & Bomarsund

Bussplan-Kastelholm-Bomarsund kl 10.30. Retur från Kastelholm kl 14.10

För fler turer se turlista eller kontakta Ålandstrafiken

Bussplan, tel 22 570

Vilt-safari

Guidad tur med safarivagn

i viltbägnet bland vildsvin, kronhjortar, dovhjortar, strutsar och ankor.

FÖRSÄLJNING

av rökt hjortkött, hjortkorv, strutsägg, strutsfjädrar, dammvippor och tvål m.m.

Viltsafariturer:

14.6-6.7 kl 12, 13, 14 och 15

7.7-2.8 kl 11, 12, 13, 14, 15 och 16

3.8-16.8 kl 12, 13, 14 och 15
alla dagar

Information: tel 38 000 eller 38 103
KÄRINGSUNDSBYN, ECKERÖ

ÅLANDS KONSTMUSEUM

14 MAJ - 7 SEPTEMBER

RÖDHAMNS MUSEUM

1 juni - 31 augusti
(samtidigt som Åländska segelsällskapets gästhamn vid Röddhamn)

BOMARSUNDS MUSEET

JUNI: mån-fre kl. 10-16
JULI: dagligen kl. 10-16
AUG: mån-fre kl. 10-16

BORGBODA

FÖRMINNESOMRÅDE
med Idas stuga (Saltvik)
Vandringssstig genom området

Museibyråns

SEVÄRDHETER I SOMMAR

ÅLANDS MUSEUM &
ÅLANDS KONSTMUSEUM

JUNI, AUG dagligen kl. 10-17
JULI dagligen kl. 10-18

FÄNGELSEMUSEET

VITA BJÖRN
2 MAJ - 15 SEPT
dagligen kl. 10-17

JAN KARLSGÅRDENS

FRILUFTSMUSEUM
2 MAJ - 15 SEPT
dagligen kl. 10-17

ÅLANDS

SKOLMUSEUM
Strömsby, Vårdö
23 JUNI - 8 AUG mån-fre kl. 10-16

ÅLANDS MUSEUM

16 MAJ - 24 AUGUSTI

KASTELHOLMS SLOTT

2 MAJ - 15 SEPT
dagligen kl. 10-17
JULI dagligen kl. 10-18

HERMAS MUSEIGÅRD

Ett skärgårdshemman i Enklinge
JUNI - AUGUSTI
mån-fre kl. 11-17

BOMARSUNDS

FÄSTNINGSRUINER
Öppet året runt

Ella Grüssner Cromwell-Morgan
Epost: redaktion@nyan.ax

” Det här är ett utmärkt vin att ha färdigt på kylning bredvid mjölkttetrorna i kylskåpet under de varma sommarmånaderna.
ELLA OM VECKANS VITA

Ett halvt barn per familj

På mina vinresor vill jag gärna bo på vinproducerande gårdar. Flera av vinjättarna i Italien erbjuder boende i olika former, men jag letar hellre upp mindre kända producenter vars vin kanske inte hittat upp till oss i Skandinavien. I Toscana finns många gårdar som gärna tar emot gäster. Efter att ha sovit bland hessa tuppar, bjäbbiga ankor och bebisklasar av Vernacchia-druvor på en gård utanför San Gimignano åkte vi vidare söderut. Dagsmålet var den lilla staden Montepulciano, där vi skulle få uppleva våra första körsbärsdoftande Sangiovese-viner i form av Vino Nobile di Montepulciano och Rosso di Montepulciano. Jag hade inga höga förväntningar eftersom de viner jag dittills provat från området inte direkt väckt några svallande känslor, men kvalitetssatsningar görs ständigt i området och jag var nyfiken på vad jag skulle få se och smaka. Vi körde Chianti-rutten, och vägarna slingrade sig som mörka skruvlockor runt de mjuka kullarna. Pampiga slott och respektin-givande borgar avlöste varandra i den osannolika men fullt verkliga kulissen, och vi kommenterade ivrigt allt vi såg. Till slut var det svårt att ta in allt vackert vi passerade, orden tog slut, och vi kunde bara sitta tysta och iakttä.

Efter ett snabbt besök på en av storproducenten Antinoris egendo-mar kom vi fram till vingården där vi skulle bo. Kvinnan som skötte ruljan-sen var en tjusig dam i 40-årsåldern med glödande karaktär. Hon svepte runt egendomen i höga klackar och blåskimrande klänning och vid hen-es sida lufsade en trött St Bernhard vid namn Suzanna. Damen pre-sen-terade gårdens viner för mig medan Suzanna flåsade ansträngt bredvid henne. Vinerna var fantastiska. De hade minst lika mycket karaktär som kvinnan själv, och medan jag sörp-lade i mig den ena upplevelsen efter den andra berättade hon inlevelse-rikt om hur kvalitetstänkandet ökat i området.

När vinerna var provade och hyl-lade av mig gled samtalet in på andra saker. Hon log mot nästan tvååringen och frågade hur det är att ha barn i Finland. Jag berättade om ledighet, moderskapspenning, hemvårdsstöd, barnbidrag och dagis. Hon hade själv inga barn och jag märkte en bitterhet i hennes röst. Hon berättade att många, speciellt i norra Italien, är tvungna att göra ett val; barn eller kar-riär. Statistiken säger att man i norra Italien i genomsnitt har ett halvt barn per familj. Arbetstider, arbetsavtal och dyr vård tillåter inte mer. – Det finns många drömmare i det här landet, sade hon. Byråkratin är seg och ologisk, lönerna låga och arbetstiderna hopplösa. Men ändå, ändå kan vi inte tänka oss att bo någon annanstans. Hon nickade mot fönstret och lät blicken vandra över vinkullarna och borgarna, hon fyllde på mitt vinglas med gårdens bästa vin, tog ett glas själv, och petade in en bit mogen Pecorino-ost i munnen på Suzanna. – Förstår du? Jag förstod.

FRÅGA ELLA:

Kan du rekomen-dera ett vin till rökta abborrar?

Jag skulle gärna dricka en smörig Chardonnay från Nya Världen, till exempel från Australien. En limefrisk Riesling från Alsace är också ett bra val.

Pigg portugis och smakfull spanjor

Mina vininköp är inte alltid så planerade. När lagret sinar tar jag mig helt enkelt en tur utan struktur till Alko och låter ögat lockas av oprö-vade buteljer. Dagens vita valde jag på grund

av ursprunget. En vit portugis kan dölja vad som helst. Jag ger inte upp min jakt på spanjorer med karaktär, och i dagens röda gav envisheten resul-tat - en underbar, balanserad bärnjutning.

Veckans vita/ Serras de Azeitão

När jag gick ut restaurangakademien i Stockholm fick jag ett stipendium som skulle ta mig på en vinresa till Dourodalen i Portugal. Resplanerna ändrades i sista stund och jag fick istället uppleva Rhône-dalen i Frankrike. Portugals rika utbud av eldiga starkviner, kraftiga rödviner av spän-nande lokala druvor och vita energiknippen med kryddig fräschör lockar mig, och jag ska besöka landet så fort tillfälle ges.

Det här är ett utmärkt vin att ha färdigt på kylning bredvid mjölkttetrorna i kylskå-pet under de varma sommarmånaderna. Det är friskt, blommigt och doftar lätt av gula päron, persika, gula plommon och citron. Vinet är somrigt, och jag kän-ner nästan solen mot ansiktet trots att regnet står som spön i backen utanför fönstret.

Passar till: att ha i glaset med-an man beundrar junis midsom-marblommande dikesrenar, julis fuktiga värme och augustis sval-kande kvällar. Funkar också till lätta rätter av skaldjur och vita fiskar, gärna med kall örtsås.

Vin: Serras de Azeitão 2006
Druvsort: Fernão Pires, Chardonnay, Moscatel de Setúbal
Alkoholhalt: 12,5 %
Producent/Vingård: Bacalhôa
Ursprung/klassificering: Vingo Regional Terras do Sado, Portugal
Lagring: Ståltankar
Förslutning: Naturkork
Hållbarhet: Drick nu
Serveringstemperatur: Runt 9-10 grader
Pris: 7,10 €
Artikelnummer på Alko: 560157

Veckans röda/Valdubón Roble

Trots att jag aldrig besökt Spanien (för-utom Mallorca), så känns det som om jag ändå fått ta del av spanjoreernas mentalitet genom vinerna. Jag har spenderat tid med sötfruktiga vaniljpersonligheter, bubblande cava-humorister och hetlevrade, mörkröda sydlänningar. Men däremellan har jag tyvärr också tråkats ut av en rad bleka, gäspframkallande bärfisar med ståtliga etiketter men själlöst inre. På min kommande vinresa till Spa-nien vill jag ha svar på varför bärfisarna överhuvudtaget buteljeras.

Dagens röda visade sig vara en riktig personlighet med vibrerande toner av torkad frukt, salmiakspulver, brända löv och mynta. Det finns en mog-nad i doften som påminner om ädelost och läder. Vinet vär-mer, syran känns levande och smakerna bildar en fin helhet i munnen. Trots mognadsto-nerna är vinet ungt, och de osnutna tanninerna kräver matsällskap så att de inte stjal showen.

Passar till: de smakrika ostarna på ostbrickan, till serranofrossa och till rena köträtter där syra ingår. Var försiktig med kryddhetta på grund av vinets varma alkohol och energifyllda tanniner.

Vin: Valdubón Roble 2006
Druvsort: Tinta del Pais (Tempranillo) 100%
Alkoholhalt: 14 %
Producent/Vingård: Bodegas Valdubón
Ursprung/klassefice-ring: Ribera del Duero DO, Spanien
Lagring: 4 månader på ekfat
Hållbarhet: Drick nu eller spara 2 år
Förslutning: Naturkork
Serveringstemperatur: Runt 18 grader
Pris: 9,90 €
Inköpsställe: Viking Line

Störst är inte alltid bäst

Nya Åland
☆☆☆

MOBILT BREDBAND

. POSTPAID

Betalning sker via telefonräkningar

Mobilt bredband med nedladdningshastighet upp till 7,2 Mbit/s beroende på läge i förhållande till basstationen, trafikkvot om 2 GBytes. När 2 GBytes passerats går hastigheten ned till 128 Kbit/s för att åter gå upp till normal hastighet vid inledningen av nästa faktureringsperiod.

Pris: inkoppling 0 €, normalpris 7,89€.

Månadsavgift: 24,90 €/månad.

Modem: från 174,50 €.

ERBJUDANDE:

Vid tecknande av postpaid abonnemang i 24 månader fås modem kostnadsfritt!

. PREPAID

Betalning sker i förskott

Förbetalt mobilt bredband med en nedladdningshastighet upp till 7,2 Mbit/s beroende på läge i förhållande till basstationen. Man betalar 5 € per dag som abonnemanget används och får därmed fri användning. Fem € dras från kortet endast de kalenderdygn när abonnemanget används.

Startavgift: (ingår SIM-kort och 4 dagars användning) 25 €.

Modem: från 174,50 €.

ERBJUDANDE:

Vid tecknande av prepaid abonnemang fås startavgiften för 20€

Gult fält: Turbo 3G fungerar (max 7,2 Mbit/s)

Grönt fält: Turbo 3G fungerar med extern antenn

Vitt fält: GSM/EDGE fungerar (max 200 Kbit/s)

*Trevlig
sommar!*

GSM ÅLAND

Global telekommunikation

ÅLANDS MOBILTELEFON AB

– största GSM-operatören på Åland!
BÄSTA TÄCKNINGEN I FINLAND!

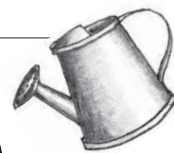
Ålands Mobiltelefon Ab

Mariehamns Telefon Ab, Telebutiken Storagatan 6, 22100 Mariehamn, tel 27 448
Ålands Telefonandelslag, Hantverkargränd 1, 22150 Jomala, tel 41 053

Titte Törnroth-Sarkkinen
Epost: titte.tornroth@nyan.ax

tittes trädgård

AKTUELLT

■ **29 juni**, Ålands trädgårdsförening, öppna trädgårdar.
■ **17 juli kl 18.30**, Ålands trädgårdsförening, medlemsträff hos Anna-Lisa Andersson

Ålandsfuchsian i farten. Föreningens ordförande Louise Karlsson, Rosalie Palmer och Torbjörn Eckerman synar rosutbudet i samband med Ålandsfuchsian besök till Roogoja gård. Till höger Taavi Kivistiks fru Aime.

Klematis på nordliga breddgrader

För bara 17 år sedan var Roogoja gård söder om Tallinn i Estland en kolchos bakom järnridån.

Få anade då att den aktivitet som pågick på gården skulle berika våra västerländska trädgårdar och uppnå internationell berömmelse.

Det är en smal och slingrande väg som leder fram till Roogoja gård. Själva gården är från 1800-talet och det känns som om tiden har stått stilla bland de grå byggnaderna som ligger inbäddade i grönska vid en stilla flytande å.

Men skenet bedrar. Också om miljön ser i det närmaste orörd ut har det på den över 40 hektar stora gården pågått en unik utveckling från ett privat jordbruk under 1900-talets första decennier, till en sovjetiskt kolchos och till en modern handelsträdgård med internationell renommé.

På Roogoja bor **Taavi Kivistik** med sin familj och med sin mor **Aili**, han är den femte generationen som huserar på gården.

Stora skördar

Taavis far, Uno Kivistik, grundade på 1960-talet en handelsträdgård i form av en kolchos. Han började, tillsammans med Aili, rikta in sig på förädling av äppelträd. Resultatet blev över tjugo olika nya äppelsorter och det finns fortfarande ett dussin från den tiden på den estniska marknaden.

Parallellt med fruktträden odlade Kivistiks bärbuskar och också stora mängder med narcisser och tulpaner.

1954 utökades sortimentet med

Nybliven författare. Aili Kivistik har tillsammans med Taavi skrivit en bok, "Kivistiks klematisbibel". Största delen av texten är på estniska men de olika sorterna beskrivs med ett teckenspråk som alla kan förstå.

vindruvor och goda år kunde rankorna i växthusen ge skördar på upp till 200 kilogram. Ännu i dag odlas över fyrtio olika vinarter på gården.

1955 fick Uno Kivistik sin allra första ros, en "New Dawn". Den ledde till en helt ny inriktning inom förädlingskonsten och till en produktion på totalt över 600 olika rosor, av dem ett femtiotal helt nya sorter. Odling, förädling och försäljning av rosor utgjorde Kivistiks främsta verksamhet i nästan tjugo års tid, först 1974 var det dags för nästa art att göra entré.

Det var klematis. Uno och Aili Kivistik blev omedelbart fascinerade av den fagra klättraren och 1979 hade de tagit fram sin första egna korsning.

Under de följande åren lyckades paret genomföra tusentals olika korsningar.

Blommar rikligt

Varje ny klematishybrid har granskats med kritiska ögon och bara de allra mest lovande sorterna har fått komma med i sortimentet. I försöksträdgården på Roogoja finns 250 sorter som faller inom just kategorin lovande. Av dem

har hela 146 registrerats och tagits med i det internationella klematisregistret som totalt innehåller 2500 sorter.

Roogoja är världens nordligaste klematisförädling och det har därför fallit sig naturligt att Kivistiks har satsat på att ta fram hybrider som blommar rikligt på ettåriga skott och som därför kan frysa ner helt utan att det har någon större betydelse.

Uno Kivistik dog 1998 men då hade sonen Taavi redan tagit över verksamheten. Det blev också Taavi som fick uppleva hur den före detta kolchosen äntligen kunde bli en privat utställnings- och handelsträdgård.

Hela världen

Under Taavis ledning levereras Kivistiks klematisplantor till hela världen, bland annat också till Sandåsens handelsträdgård som varje år har åtminstone ett par olika i sortimentet.

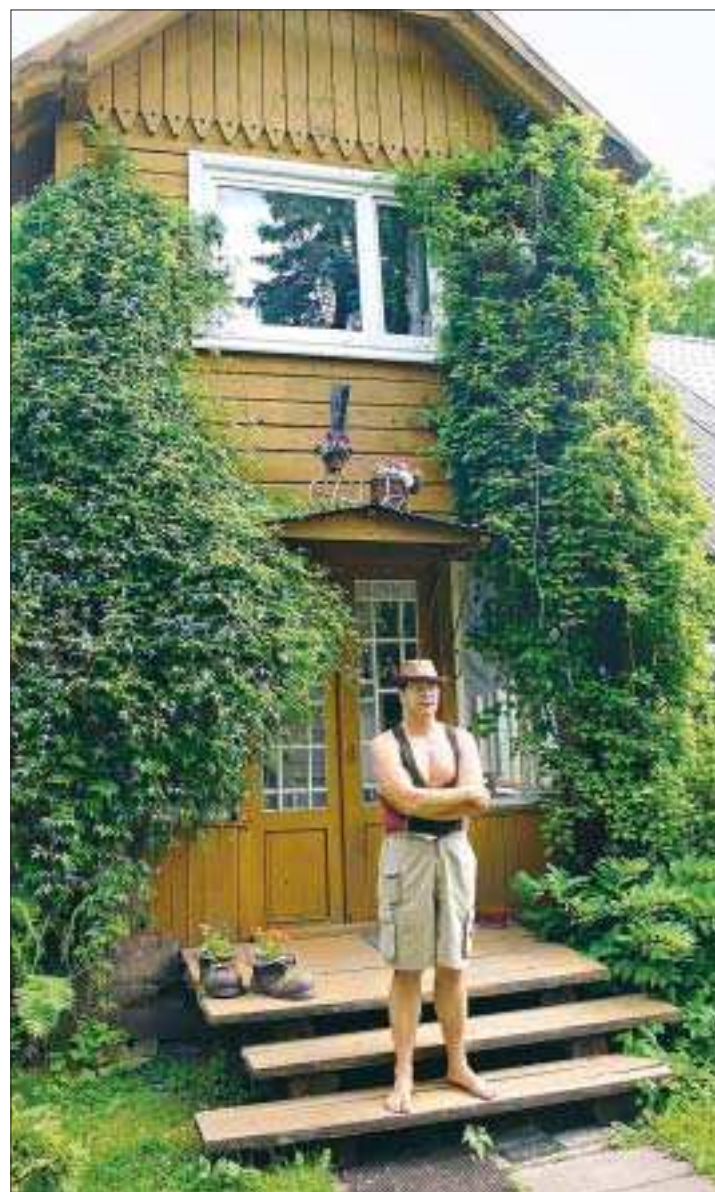
Lasse Söderlund på Sandåsen meddelar dessutom att han kan ta emot beställningar på Kivistik-klematis om man råkar åtrå någon speciell sort. Att göra det är inte speciellt svårt...

På Roogoja gårds hemsida (www.hot.ee/roogoja/inglise%20roogoja%20taluh.htm) finns under rubriken "New clematis galery" både bilder och beskrivningar av de olika sorterna.

Här kan man både dregla och hämta information om varje enskild sorts skötsel.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Foto: SEPPA SARKKINEN

I faderns fotspår. Taavi Kivistik är den femte generationen på Roogoja söder om Tallinn och han fortsätter den klematisförädling som fadern påbörjade. Till höger bakom honom växer en balsamranka och till vänster en alpklematis.

Det är bara de som lämnar in **EN KUPONG SOM KAN VINNA!**

**Köp även dina
lotter hos oss!**

NYHET!

**Nu kan du lämna
dina kuponger till oss!**

Rundbergs Bil & Service Ab

ÖPPET TILL 24 ALLA DAGAR. Strandgatan 1 B, tel. 15 222 www.rundbergs.com

Nu kan du

HYRA

en

Toyota Prius hybridbil

(Går på el och bensin).

BILUTHYRNING

Tel 525 505,

Välkomna till vår nyinrigda Aplabod på Kökar!

PEDERS APLABOD är en annorlunda gårdsbutik för dig som älskar mat, hantverk, kuriosa samt genuina och vackra ting i vardagen. Hos oss hittar du, förutom Peders äppelprodukter, presenter, hantverk, saft, sylt, svartbröd, senap, fårskinn från Kökar och mycket mer.

Tips!

Het Äppelsalsa tillverkad av äpple, socker, lök, vitlök, rökt chili-peppar samt gurkmeja. Perfekt till grillat kött eller fisk. Blanda i lite gräddfil om du tycker den är för stark. Med gräddfil i passar salsan utmärkt som grönsaks- eller chipsdip.

Munkcider En frisk cider tillverkad av råpressade äpplen och färskpressade krusbär. Ett ypperligt alkoholfritt alternativ till vitt vin. Serveras väl kyld!

Vi har även kaffeservering med lättare förtäring!

Varmt välkomna till den åländska skärgården hälsar Peder med familj!

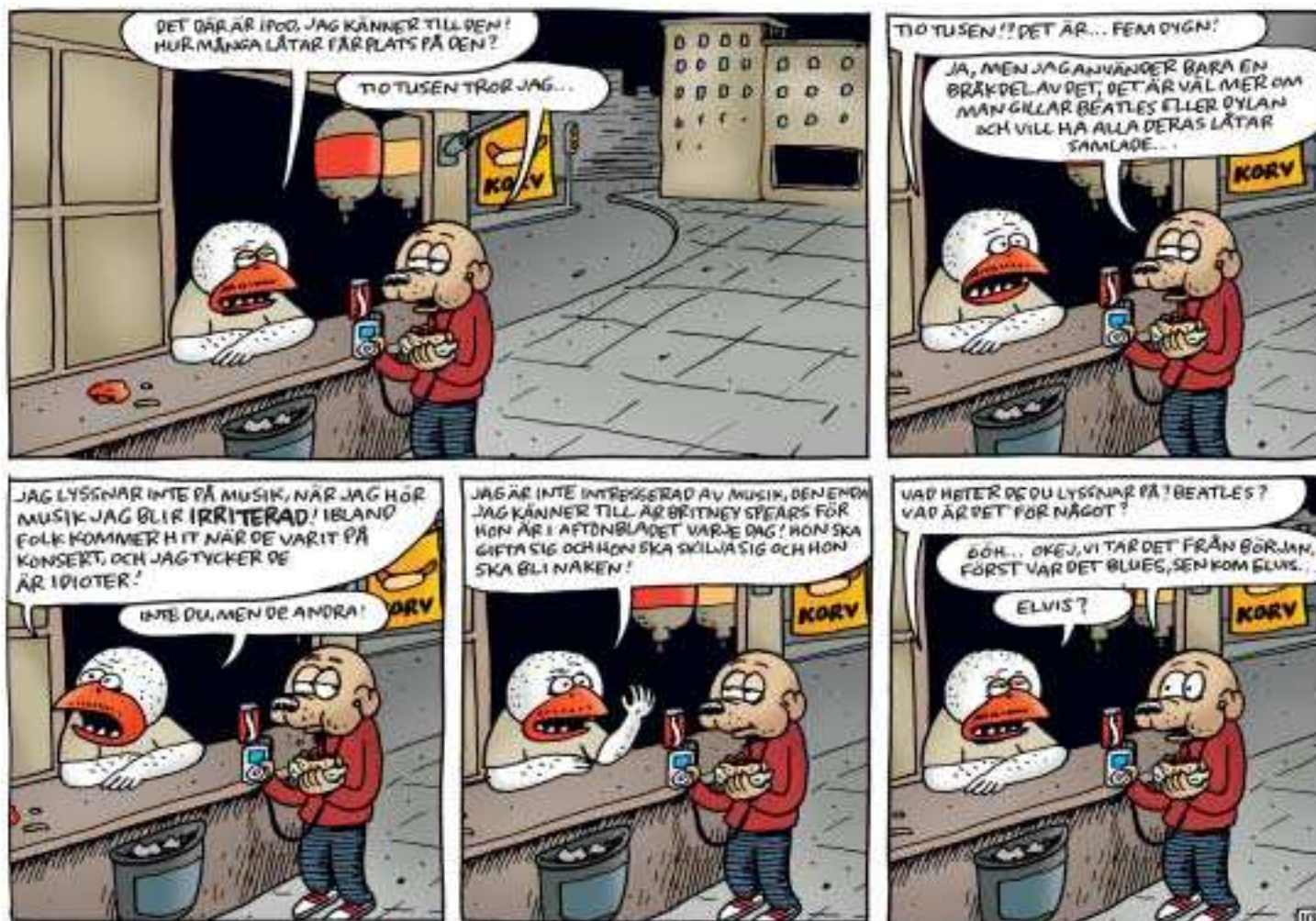

ÖPPET ALLA DAGAR 10.00–18.00 I JULI MÅNAD
Tel +358 407 3624 98 www.aplagarden.net

**Produkterna finns
även i de välsorterade
butikerna på Åland**

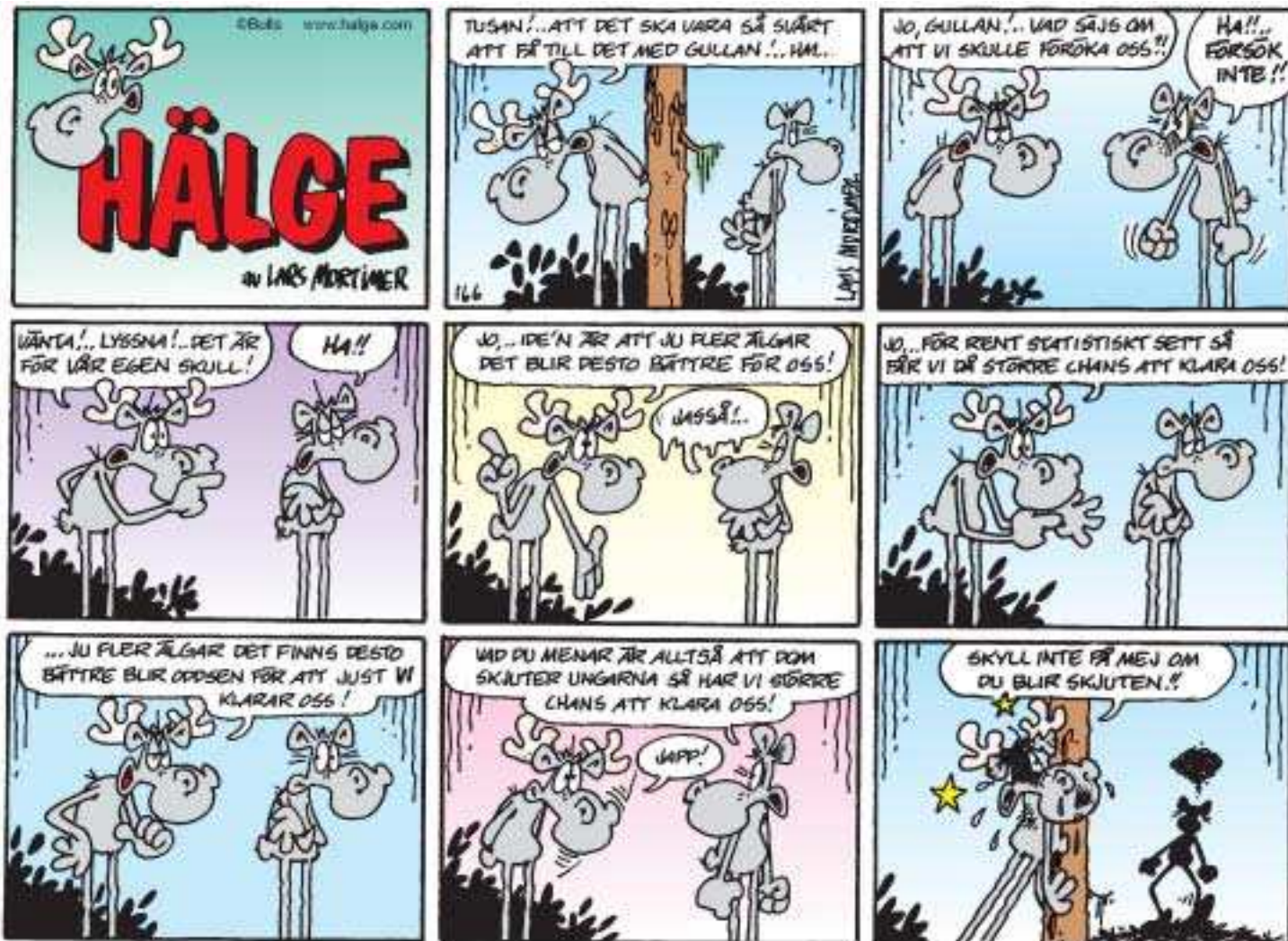
MARTIN KELLERMAN

ROCKY

ZITS

BY JERRY SCOTT AND JIM BORGMAN

FRED LÖRD.

FRED FORSELL/LÖRDAGSKRONIKA

Bortaåländskt bungyjump

Jag kan vara mitt i ett bungyjump utan att veta om det.

Det var nog det som hände N.

Så här gick det till:

Jag och N satt på ett kafé vid Sergels torg i Stockholm, med varsin gigantisk kaffemugg i handen, en sån där grön, trettioliters pappkanister, och vi snackade om ditt och datt.

Det var när N precis förklarade hur bra han trivdes i sin nya etta - trots att området kändes lite väl bajsnodigt och palestinasjaltätt - som det hände.

Jag minns tydligt hur jag blundade och njöt en sekund medan jag tog en klunk kaffe (hej, jag heter Fred, jag är koffeinst) och när jag öppnade ögonen igen var N borta. Spärlöst försummen.

På bordet låg hans gröna mugg, den rullade fram och tillbaka medan det sista kaffet sakta rann ut i en ful, brun pöl.

Kvar på golvet stod N:s skor.

Och det kom rök ur dem, jag svär. Precis som i Asterix när en romare får en fet jädra smäll och flyger ur sina sandaler.

Det var som om N hade slungats iväg med ohygglig fart - som den kraftiga rekyl efter ett gigantiskt bungyjump.

Irriterat skickade jag ett mess: "Vart fan tog du vägen?"

Svaret kom omedelbart: "Har flyttat hem till Åland.

Köpte tomt i Jomala. När ska du flytta hem då?"

Okej då, så där gick det förstås inte riktigt till. Men nästan. Livet som bortaålännings är verkligen fullt av liknande, abrupta förluster.

I ena sekunden sitter folk framför en på ett fik, i nästa har de flyttat tillbaka till Åland, med bungyjumpsplötslighet.

Sproingggg, liksom.

Visst, ålännings håller ihop vart man än kommer. Till exempel i Stockholm. Små enklaver bildas, fester hålls, minnen om Rökka och Alvas utbyts. Liv, karriärer och familjer byggs utanför hemholmen.

Men varje gång man träffar en annan ålännings på en sån där exilfest hänger Frågan i luften, alltid med stort F, ofta outtalad: "När ska DU flytta hem då?"

Och med jämna mellanrum förlorar man någon:

"Har du hört? K har flyttat."

"Va? Han som hellre skulle ligga naken-bakfyller-sked med sin mamma än flytta till Åland igen?"

"Japp. Jobb på Nisses grönsaker. Hus i Hästskon."

Så är det. Ålännings flyttar hem.

Eller förväntas i alla fall flytta hem.

För Frågan finns alltid där. Till och

med hos de militanta Ålandsvä-

grarna, de som "hellre skulle

leasa en dyr bajsgröpp i Polen"

än flytta tillbaka.

Jag har inte sett samma bungyfenomen hos andra exilmänniskor. Tierpsborna flyttar

sällan tillbaka till Tierp.

Ödeshögarna undviker

Ödeshög när de väl har

överlevt Ödeshög. Och

Närpes ska vi väl inte

ens tala om.

Men ålänningsarna

verkar alltid vara på

tillfälligt besök. Oavsett

hur bra de trivs:

"Jodu, jag och Gu-

nilla har precis köpt hus i

Järfälla. Hon är gravid och

jag har nytt jobb. Högst

lön i Norden, faktiskt. Och

vi har bytt efternamn till

Viälskarsverigesson."

Två månader senare

sitter familjen likt förban-

nat och käkar dagens

karré på Sittkoff.

Ibland dröjer det

många år innan linan taj-

tas åt. Men överraskande

många slungas ändå

tillbaka igen: Sproin-

nggg.

Därför har jag slutat

svara "aldrig i livet" när

folk ställer Frågan.

För man vet ju inte.

En dag kanske det

är jag som efterläm-

nar ett par rykande,

smutsiga Adidas

och en förvånad

Kappsäcksteatern utlovar skratt i juli

Utlovar skratt. Synnöve Westerberg vågar utlova skratt när Kappsäcksteatern spelar ”Som dom gör i Amerika” på Pellas. Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

En fartfylld komedi, ”en riktig skrattpjäs”, utlovar Synnöve Westerberg och Kappsäcksteatern som nu repeterar Astrid Lindgrens ”Så gör dom i Amerika”. Premiär blir det på Pellas den 18 juli.

– En del har frågat om vi alls skall spela någonting i sommar och det skall vi alltså. Repetitionerna har kommit i gång hemma på min veranda, säger Synnöve Westerberg.
Man spelar alltså Astrid

Lindgren, men någon utpräglad barnpjäs är det inte fråga om. ”Som dom gör i Amerika” riktar sig nog till hela familjen, men inte till de allra minsta.
– Det ingår ju litet slagsmål som kan skrämma de minsta, säger Synnöve Westerberg.
Pjäsen handlar om två luffare som vill få tag på pengar. När de inte lyckas nå någon framgång som gatumusikanter besluter de sig för att göra ”som i Amerika”. Det vill säga försöka

sig på lite kidnappning. De två kumpanerna spanar in två systrar som i sin tur båda kastar ögon på polisen i den lilla stad där pjäsen utspelar sig. Och luffarna vill, av förekommen anledning, uttryckligen kidnappa den snällare av systrarna.
Från början är pjäsen skriven som en ganska kort enaktare men Synnöve Westerberg berättar att man utvecklat intrigen och skrivit till en hel del.
– Vi har väl mustat till den litet också, säger hon.

Huruvida man spelar med paus eller inte har man ännu inte riktigt bestämt.

Fem på scenen
De som medverkar i uppsättningen är: Julia Westerberg, Anders Laine, Jan-Erik Berglund, Maria Mäntylä och Viveka Karlsson.
För regin står Synnöve Westerberg.
Fredagen den 18 juli blir det premiär.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

NYANFAJTEN					
	Fem	Fyra	Tre	Två	Ett
Plats på Åland	En sydåländsk ögrupp.	Här har brutits malm.	EU-kommissionen och Alförrådasharen är ord som ofta nämnts i samband med denna plats.	Nyans reportageteam firade sig ner från ett torn på denna plats i gårdagens Nya Åland.	Här finns Ålands största vindkraftpark, projekt Båtskär.
Aktuell teater	Skriven av den svenske komikern Krister Classon.	Beskrivs både som buskis och fars.	Robert Liewendahl regisserar den åländska uppsättningen.	Ålands ungdomsförbund står för produktionen.	Hade premiär på Bentes i Eckerö Överby i går kväll.
Känd ö	Hör till en republik i södra Balkan.	En vulkanö och populärt chartermål.	Kallades tidigare för Thera. Det nuvarande namnet sågs ha uppkommit på 1200-talet som en hyllning till Sankta Irene.	Fick sitt nuvarande utseende efter ett enormt vulkanutbrott på 1600-talet. Enligt vissa skulle det försvunna Atlantis funnits här.	Färjan Sea Diamond, före detta Birka Princess, sjönk här ifjol.
Älskad författare	Föddes den 14 november på gården Näs, nära Vimmerby i Småland. Hade då efternamnet Ericsson.	Gifter sig 1931 och får då efternamnet Lindgren.	1944 vinner hon andra pris i Rabén & Sjögrens flickbokstävling med "Britt-Mari lättar sitt hjärta".	Många anser att hon borde ha fått Nobelpriset i litteratur.	Känd för karaktärer som Pippi, Lotta, Emil och Rasmus.
Kryp	Vinglöst spindeldjur som hör till gruppen kvalster.	Gillar bara varmblodiga byten.	Sprider farliga sjukdomar.	Finns i hela världen, ovanligt mycket på Åland.	Kallas både "flåt" och "bässe".

Svar: 1. Nyhamnsarkipelagen, 2. Bröllop och jäkelskap, 3. den grekiska ön Santorini, 4. Astrid Lindgren, 5. fästing

OBS! Det händer

LÖRDAG 28.06 MARKNAD
■ ■ Matserssöns i Hulta kl. 13.00-18.00. Kvalitetetsloppis "Namn & Nytt". Glas, porslin, trasmattor, tavlor m. m.

COUNTRYFESTIVAL
■ ■ Bastö hotell & stugby. Ålands countryfestival. Artister så som Whiskey and dynamite, Hasse "Kvinnaböske" Andersson med flera. Husband: Soundway.

ORGELFESTIVAL
■ ■ Sottunga kyrka kl. 14.00. Orgel & flöjt. Duo Consonantes: Joanna Garbacz, flöjt, Jakub Garbacz, orgel, Łódź, Polen.
■ ■ Vårdö bönehus kl. 14.00. Buxtehude: Membra Jesu nostri. Orkester, kör och solister från Ålands musikinstitut. Kjell Frisk, dirigent, Henryk Gwardak, orgel.
■ ■ Mariehamn, s:t Görans kyrka kl. 20.00. Avslutningskonsert. Olivier Vernet, orgel, Toulon, Frankrike.

GETA POESI & VISA
■ ■ Dånö Gamlan kl. 14.00. "Dikt till havet". Poesi- och viseftermiddag inleds med en vandring på Dånö Gamlan. (Samling på Dånö vändplan kl. 13.30.). Emelie Enckell presenterar bok om Aaro Hellaakoski och hans dikter. Ulf Nyback framför egna visor.
■ ■ Geta kyrka kl. 21.00. "I stundens inspiration". Sonetter och stråkar med Erik Andersson och Krusbär.

TORSHOLMADAGEN
■ ■ Torsborg kl. 14.00 - 24.00. Marknad, hantverk, skärgårdskamp, middag, vin, trubadur.

NATUR
■ ■ Björkörs naturreservat kl. 12.00-16.00. Guidad rundvandring.

KONSERT
■ ■ Sottunga kyrka kl. 14.00. Joanna Woszczyk, Jakub Garbacz, orgel, Łódź, Polen.
■ ■ Rosengården kl. 13.30. Estniska Nationalbibliotekets damkör uppträder.
■ ■ S:t Maria Magdalena Magdalena kyrka kl. 19.00. Estniska Nationalbibliotekets damkör.

NÖJE
■ ■ Eckeö hotell & restaurang. Elvis Show och The Rocker´s.
■ ■ Prästö stugby kl. 21.00-24.00. Dans till Bojjes orkester.
■ ■ Dinos bar. Coverbandet Made in Thailand spelar.
■ ■ Parks bar. Trubadurunderhållning med Marita Wikström.
■ ■ Arkepelag restaurangen. Högtryck uppträder.
■ ■ Arkipelag nattklubben. No Comments spelar.

Systrarna på Kökar visas igen

■Nu är repetitionerna i full gång för sommarens sångspel på Kökar. I samband med spelmannsstämman i augusti kommer Kökarsborna att visa "Systrarna på Kökar", ett sångspel baserat på visor från Kökar. Sylvia Sund-

SÖNDAG 29.06 TEATER
■ ■ Bentes sommar-teater, Eckerö Överö, kl. 19.00. Ett folkloklustspel av Krister Classon. Regi: Robert Liewendahl.
■ ■ Teater Kuling, Badhuspaviljongen, kl. 19.00. "Läkare mot sin vilja" av Molière. Regi: Arn-Henrik Blomqvist.

GETA POESI & VISA
■ ■ Havsvidden kl. 03.30. "Gökotta vid Havsvidden". Jon Lindeman med morgonpigga poeter och trubadurer. Ta gärna med kaffekorgen och en dikt!
■ ■ Sjöbodarna på Isaksö kl. 16.00. "Ord och många visor". Lars Demian och Fred Forsell om livets fram- och baksidor.

COUNTRYFESTIVAL
■ ■ Bastö hotell & stugby. Ålands countryfestival med artister som Whiskey & Dynamite och Hasse "Kvinnaböske" Andersson. Husband: Soundway. Småstjärnor.

KONSERT
■ ■ Saltviks kyrka kl. 11.00. Estniska Nationalbibliotekets damkör medverkar i gudstjänst.

RADIO
■ ■ Radio Vega kl. 10.10. Allt ljus på: Johanna Grüssner. Möt den åländska jazzsångerskan i ett samtal med Thomas Lundin.

NÖJE
■ ■ Arkipelag nattklubben. DJ

MÅNDAG 30.06 TEATER
■ ■ Teater Kuling, Badhuspaviljongen, kl. 19.00. "Läkare mot sin vilja" av Molière. Regi: Arn-Henrik Blomqvist.

RADIO
■ ■ Radio Vega kl. 21.10. Allt ljus på: Johanna Grüssner. Möt den åländska jazzsångerskan i ett samtal med Thomas Lundin.
■ ■ Ålands radio kl. 10.00. Elspeth Randelin, skolbibliotekarie med rötter i Tasmanien.

TV
■ ■ FST kl. 21.00. Möt den åländska jazzsångerskan Johanna Grüssner i ett samtal med Thomas Lundin.

VERNISSAGE
■ ■ Skeppargården Pellas kl. 18.00. Sjöfararnas medeltidskyrkor. Akvareller av konstnären Matti Visanti. Visanti finns på plats under kvällen.

NÖJE
■ ■ Arkipelag nattklubben. DJ.

www.nyan.ax

NR 19

Vinster: Två Casinolotter i förstapris och varsin Naturlott till andrapristagarna.

Sänd lösningen till Nya Åland, PB 21, 22 101 Mariehamn.
Märk kuvertet kryss 19.

Namn:.....

Adress:.....

.....

.....

.....

LÖSNING KRYSS 18

GRATTIS

Casinolotterna i Nya Ålandskryssat nr 17 går till **Kerstin Sundman** i Kumlinge. Varsin Naturlott får **Gun Rosenqvist** i Eckerö och **Marianne Eskills** i Föglö. Priserna kommer med posten.

Lösning på sidan 20

LÄTT

	5		2				1	4
6			7			2		3
2		9		4	6	5	7	
8					2		4	
7				3	9	1		5
	3	1		5	7			6
5		8						1
	4		6	8			5	2
1	6		5	7				9

MEDEL

				3	7		4	5
2		6			4			8
			9			1		
3		9		2			6	
		7	4	8			3	
		1						
	1		6		3			7
8				5			9	2
4								

SVÅR

1		2				5		7
		6			2			1
		3	9	8				
			6				2	
3						7		4
	9		3					
4	7							
				1	4		8	2

Åländskt EM-guld i armbrytning

ARMBRYTNING. Det blev guld för Kim Söderholm i EM i armbrytning som avgörs i Sarpsborg, Norge, under veckan. Den ädla medaljen tog Söderholm med vänster hand i klassen Master under 80 kilo.

Efter att ha tagit brons i fjol-årets EM lyckades Kim Söderholm fullt ut i årets europamästerskap i armbrytning. När armbrytningen med vänster hand i klassen Master under 80 kilo avgjordes i torsdags bröt sig Söderholm fram till ett EM-guld.

– Jag har tränat bra och hade viljan att vinna, ger Söderholm som förklaring till framgången.

Söderholm, som lever mer på sin styrka än sin teknik, ställdes i Mastersklassen under 80 kilo mot tre motståndare och vägen till guldet var för Söderholms del i det närmaste spikrak. I finalen mötte Söderholm vitryskt motstånd och fick genast ett bra grepp.

– Det var ett bra grepp, det bästa greppet jag har fått på lång, lång tid, säger han.

Inledningsvis hamnade Söderholm ändå i underläge men lyckades vända brytet till sin fördel.

– Igår (läs: i förrgår) var jag guld värd, konstaterar han nöjt på telefon från Norge.

Skadades

Söderholm tävlade även igår och då med högerhanden. En skada som han ådrog sig

under uppvärmningen omöjliggjorde dock några större framgångar i den tävlingen och det sammanlagda saldot för årets EM blev således ett guld. Nästa mål för Söderholms del är VM som avgörs i Kanada i månadsskiftet november-december. Målsättning inför VM är hög.

– Målet är en medalj. Får jag inte det är inte livet slut för den sakens skull. En poängplats är också bra, det är ju ändå världsmästerskapen, säger Söderholm.

Fram till VM kommer träningen i stor utsträckning att fokuseras till handlederna. Det är fyra och en halv månads intensiv träning som gäller samt två veckors vila innan VM startar och väl där hoppas Söderholm på ett högt deltagarantal. Resan till VM är ändå lång och relativt dyr, vilket Söderholm tror att kan påverka deltagarantalet, men för egen del har han lyckats skaffa sig några sponsorer.

– Jag är tacksam för de jag har.

Framgångarna i EM lovar gott inför VM då den stora delen av världseliten är europeisk och med tanke på det var årets EM-framgångar något överraskande för Söderholm.

– Jag trodde inte att jag var så här färdig redan, säger den färske europamästaren.

MARTIN PORTIN
martin.portin@nyan.ax
tfn 528 462

Europamästare. Den färske europamästaren Kim Söderholm siktar nu in sig på VM. Foto: PRIVAT

Jonas Haglund två i FM

■GOLF. Jonas Haglund nådde ända fram till finalen i FM i matchspel som avslutades i Numrijärvi igår. Och finalen blev en svängig och dramatisk historia. Efter tio spelade hål låg Haglund

under med fyra hål mot Satama. Med ett hål kvar att sepla var Haglund ikapp men på det sista hålet kunde ändå Satama ta sig samman och säkra segern och det finska mästerskapet. (mp)

Paf tillbaka i ledningen

■SEGLING. Efter onsdagens tävling för 606:or arrangerat av åländska segelsällskapet, gick Team Paf tillbaka upp i den totala ledningen. Detta sedan **Daniel Mattsson** och **Johan Nyström** vann den nionde deltävlingen före Röd

Granit med **Henrik Lundberg** och **Mikko Karlsson**.

Tvåa i den totala sammanräkningen är BRA med **Brage Jansson** och **Anders Johansson** medan **Andreas Carlsson** och **Janne Engblom** i Rötjut ligger trea. (mt)

SKYTTE

Miniatyrgevär, cup 3, liggande, Bredmo

A: 1) Tom Mattsson 579, 2) Peter Hellsten 578, 3) Bror Eriksson 575, 4) Andreas Virtanen 573, 5) Kristina Nordlund 556.

S12: 1) Maria Liewendahl 193, 2) Elin Abrahamsson 188, 3) Rasmus Rosbäck 187.

S14: 1) Elin Liewendahl 287, 2) Mathias Nordberg 285, 3) Rickard Rosbäck 282.

Nyan rättar

■I torsdagens tidning berättade vi att rallyföraren **Marcus Grönholm** kommer till Åland i juli och berättade

att han kommer från Grankulla. Sant är att han är född på orten, men i dag bor han i Ingå.

Sportens kom ihåg

■ **Futurica Open:** 25-26 juli, gratis innebandyturnering för 10-12 och 13-16 år, killar och tjejer, anmäl lag till flojt@yahoo.com

■ **ÅID-cykel:** Distansträning på söndag, Vikingavallen- Isaksö-Vikingavallen. Start 09.00

■ **ÅID-skidor:** Vill du ställa upp som Rockoffvakt 18-26 juli?

Ersättningen tillfaller ÅID-skidor. Ring snarast Charlotte.0457 5267037.

■ **ÅMK-folktrace:** Tävlning lördag 11.00. Besiktningen är mellan 8-10.00. Anmälan görs senast den torsdag 18.00 till Sandra 0407089882 eller opelsandra@hotmail.com. Efter det det dubbel avgift.

”Vi har inget att förlora”

FOTBOLL. Åland United tar idag emot FC Honka på bortaplan i Esbo. Frågan är hur Åland United skall rå på de suveräna serieledarna.

– **Det har vi också funderat på under hela den här veckan, säger Åland Uniteds assisterande tränare Urban ”Ubbe” Truedsson.**

Urban ”Ubbe” Truedsson tror att de flesta lagen som möter serieledande FC Honka på bortaplan går in för att hålla siffrorna nere. Men Åland United vill göra mera än så.

– Vi kommer att försöka spela vårt eget spel. Vi har inget att förlora, känns det som.

Truedsson förutspår ändå att hemmalaget kommer att föra spelet medan åländskorna får koncentrera sig på att försöka erövra bollen högt upp i banan för att sedan snabbt ställa om.

Enligt Truedsson har träningsledningen under den senaste tiden lagt ner mer tid på att höja självförtroendet i truppen än på att träna in specifika taktiska drag som ska fälla FC Honka.

– Det har varit väldigt positivt den senaste tiden. Bra klimat, säger Truedsson om stämningen på träningarna.

En orsak till detta är givetvis också de fyra raka segrar, senast mot serietvåan HJK, som Åland United står med.

Bra tidpunkt

Med tanke på Åland Uniteds starka form menar Truedsson

Tapiola idrottspark, lördag, 13.00.

Senaste laguppställning: Fors-Salmén, Andersson, Kohvakka, Bilecky-Mörn, Robison, Liljegren-Björkvall, Wihlman, Engblom.

Skador: Ida Åkesson, Emelie Karström, Lisa Klingberg och Elisabet Landolf.

Form: Åland Uniteds segersvit är nu uppe i fyra matcher.

Utropstecken: Ing-Marie ”Mimmi” Holmberg är tillbaka efter skada.

Truedsson tycker: Det verkar vara en liga där FC Honka ha säkrat segern och vi andra får slåss där bakom.

att tidpunkten är lämplig för att möta FC Honka. Att serieettan så här långt har haft en ganska behaglig resa tror Truedsson också att kan gynna Åland United. FC Honkas styrka anser Truedsson att ligger i lagets bredd.

– Det är väl enda laget som är ganska kompletta. De har dessutom en bänk som kan göra skillnad.

Åland Uniteds trupp börjar dock också bli bredare. Till matchen mot FC Honka återfinns **Ing-Marie ”Mimmi” Holmberg** i laget, om än inte i form för fulla 90 minuter.

– Med det är ändå viktigt att ha med henne och all den rutin hon tillför i sådana här matcher, säger Truedsson.

När FC Honka i juli ifjol gästade Åland lyckades Åland United knipa en poäng efter att matchen slutat 0–0. Matchen var då den första på över ett år där FC Honka inte lyckades göra mål. Efter den matchen har FC Honka återupptagit sin

målgörarsvit som nu är upp i 31 matcher, både nationella och internationella. FC Honkas tränare **Marko Saloranta** räknar med att åländskorna skall ge hemmalaget en tuff match.

– Vi möter ett Åland United i stark medgång. Laget har vunnit sina fyra senaste matcher och kommer säkert hit till Tapiola fulla av självförtroende, säger han på Damligans hemsida.

Truedsson håller dock FC Honka som favoriter inte bara i dagens match, utan även till seriesegern.

– Det verkar vara en liga där FC Honka ha säkrat segern och vi andra får slåss där bakom.

Åland United ligger för närvarande på femte plats i tabellen med elva poäng upp till FC Honka i toppen. Tvåan HJK ligger dock endast tre poäng före och det med en match mer spelad.

MARTIN PORTIN
martin.portin@nyan.ax
tfn 528 462

► LEDIGA PLATSER

Quickly Tvättcentral Ab är ett åländskt företag, som har specialiserat sig i textiltjänster för företag. Serviceområdet är Åland, övriga Finland samt Sverige. Quickly Tvättcentral hör till Comforta-koncernen. Koncernens omsättning är 45 miljoner euro och företaget har över 400 anställda i Finland, Sverige, Estland och Ryssland.

DÅ VÅR NUVARANDE VD GÅR I PENSION SÖKER VI EN

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

VD:n ansvarar självständigt för Quickly Tvättcentrals operativa verksamhet och ekonomiska resultat i enlighet med koncernens verksamhetsmodeller och strategi. Som VD ansvarar du för kundförhållanden och utvecklandet av dem samt för produktions- och serviceprocesser. Som stöd har du en stor concerns kunskande och erfarenhet.

Vi förutsätter ekonomisk eller teknisk utbildning, erfarenhet av krävande kundförhandlingar och resultativt förverkligande av produktions- eller serviceprocesser. Arbetet kräver att du kan jobba på lång sikt och binda dig vid långsiktiga mål. Du bör ha ett strategiskt sätt att tänka. Dessutom är du bra på att kommunicera. Concernspråket är engelska.

Mera information om uppgiften får du av rekryteringskonsulten Jouni Valtimo tel. +358 44 254 5929 eller Tajja Stoat tel. +358 50 5912844, PD Search Oy. Fr.o.m. den 14.7. också av Comforta Oy:s VD Santtu Jokinen, tel. +358 40 504 8956. Skicka din fritt formulerade ansökan med CV senast den 30.7.2008 via www.pdsearch.fi.

www.comforta.fi

Äldreomsorgsprogram

Stadens äldreomsorgsprogram

Mariehamns stad arbetar med att ta fram ett nytt äldreomsorgsprogram för perioden 2009-2030. För att erhålla högsta möjliga kvalitet på äldreomsorgen vill staden inhämta synpunkter av personer och organisationer som känner sig engagerade och berörda.

Mariehamns stad

inbjuder allmänheten att lämna synpunkter

på utkastet till äldreomsorgsprogram.

Staden välkomnar ett högt intresse från allmänhetens sida.

Utkastet finns att tillgå på stadens hemsida www.mariehamn.ax och kan rekvireras från stadskansliet tel. +358 18 531 204.

Synpunkter skall vara staden till handa **senast 15.08.2008** per e-post stadskansliet@mariehamn.ax eller på adress

Stadskansliet i Mariehamns stad
PB 5
AX - 22101 Mariehamn

Mariehamn, den 4 juli 2008
Stadsstyrelsen

MARIEHAMNS
STAD

www.mariehamn.ax

► LEDIGA PLATSER

Barnomsorgen

Mariehamns stad vill som arbetsgivare ge sina anställda möjlighet till aktiv delaktighet, personlig utveckling samt ett arbetsklimat som kännetecknas av öppenhet, rättvisa och arbetsglädje. Staden har drygt 800 anställda.

Välkommen att arbeta i Mariehamns stads barnomsorg!

Vi söker nu följande personal:

- En **barnträdgårdslärare**, heltid i arbetsavtal, till daghemmet **Nyängen** från den 4.8.2008 och tills vidare.
- En **barnskötare**, heltid i arbetsavtal, till daghemmet **Vinkelboda** från den 4.8.2008 och tills vidare.
- En **fritidspedagog**, heltid i arbetsavtal, till fritidshemmet **Tärnan** från den 11.8.2008 och tills vidare.
- En **assistent**, deltid 78% i arbetsavtal, till specialfritidshemmet **Vintergatan** från den 4.8.2008 och tills vidare.
- En **städare**, deltid 52% i arbetsavtal, till specialfritidshemmet **Vintergatan** med tillträde enligt överenskommelse och tills vidare. Möjlighet att kombinera med vakans 6. Tidigare ansökningar beaktas.
- En **städare**, deltid 26% i arbetsavtal, till fritidshemmet **Ugglan** med tillträde enligt överenskommelse och tills vidare. Möjlighet att kombinera med vakans 5. Tidigare ansökningar beaktas.
- En **barnskötare**, heltid i arbetsavtal, till daghemmet **Blåbäret** för tiden 4.8.2008 till 29.4.2009.
- En **kock**, heltid i arbetsavtal, till daghemmet **Flaggskeppet** för tiden 18.08-31.12.2008.
- En **praktikant**, deltid 78% i arbetsavtal, till daghemmet Klintebo från den 04.08.2008. Möjlighet finns att ingå läroavtalsutbildning till **närvårdare**.

Hänvisningen till daghem och fritidshem avser placering vid *inledandet* av tjänstgöringen. I övrigt gäller kompetenskrav enligt LF om barnomsorg och lön enligt gällande AKTA-avtal.

I enlighet med lagen om kontroll av brottslig bakgrund skall den som anställs uppvisa utdrag ur straffregistret innan anställningen träder i kraft.

Eftersom Mariehamns stad eftersträvar en jämn könsfördelning i alla verksamheter ser vi gärna båda kvinnliga och manliga sökanden.

Vakanserna 1-6 kan tillsättas först efter stadsstyrelsens godkännande.

Välkommen med din ansökan och meritförteckning, som skall vara oss tillhanda **senast måndag den 7 juli kl. 15.00**, under adressen **Barnomsorgen, Skarpansvägen 30, 22100 Mariehamn.**

Ytterligare information fås av barnomsorgschefen tel. 531763

Se även www.mariehamn.ax > lediga jobb

Socialnämnden
Mariehamn den 27 juni 2008

MARIEHAMNS
STAD

www.mariehamn.ax

LÄTTMEDELSVÅR

3	5	7	2	9	8	6	1	4
6	8	4	7	1	5	2	9	3
2	1	9	3	4	6	5	7	8
8	9	5	1	6	2	3	4	7
7	2	6	4	3	9	1	8	5
4	3	1	8	5	7	9	2	6
5	7	8	9	2	3	4	6	1
9	4	3	6	8	1	7	5	2
1	6	2	5	7	4	8	3	9

1	9	8	2	3	7	6	4	5
2	3	6	5	1	4	9	7	8
7	5	4	9	6	8	1	2	3
3	8	9	1	2	5	7	6	4
6	2	7	4	8	9	5	3	1
5	4	1	3	7	6	2	8	9
9	1	2	6	4	3	8	5	7
8	6	3	7	5	1	4	9	2
4	7	5	8	9	2	3	1	6

1	8	2	4	3	6	5	9	7
9	4	6	5	7	2	8	3	1
7	5	3	9	8	1	2	4	6
8	2	7	1	4	3	6	5	9
5	1	4	6	9	7	3	2	8
3	6	9	8	2	5	7	1	4
2	9	1	3	6	8	4	7	5
4	7	8	2	5	9	1	6	3
6	3	5	7	1	4	9	8	2

► LEDIGA PLATSER

Cainby Ab är ett åländskt företag som arbetar med tillverkning och försäljning av bl.a. fartygsskyltning, informationstekniska system, ljusskyltar, dekal, digitaltryck i storformat, specialtryck samt präg-lade plåtskyltar. Vi verkar både lokalt och internationellt. Företaget har verkat inom branschen sedan 1973 och har idag 16 anställda.

Vi fortsätter att växa och behöver förstärkning av 2 medarbetare.

Vi söker

Verkstadsmekaniker
för fast anställning till vår verkstad i Mariehamn, i dina arbetsuppgifter ingår främst tillverkning av skyltar och konstruktioner i metall och plaster, arbetet är varierande då vi främst tillverkar kundspecifika produkter.

Arbetet innefattar allt från prototypframtagning till färdig produkt vilket inkluderar fräsning, plåtbearbetning, svarvning med tillhörande installation hos kund.

Verkstadsarbetare
för fast anställning till vår produktion i Mariehamn, i dina arbetsuppgifter ingår att hjälpa verkstadsmekaniker och andra avdelningar med bearbetning, stansning, applicering och övriga produktionsrelaterade uppgifter. Tjänsten förutsätter att du är händig och noggrann.

Kortare installationsresor kan förekomma för båda tjänster.

Om beskrivningen stämmer in på Dig och Du känner att det här jobbet är för dig, sänd din fritt formulerade ansökan per mail **senast den 8 juli** till sten.borenius@cainby.com

Frågor rörande tjänsten besvaras av Sten Borenius på telefon 21411

www.cainby.com

► LEDIGA PLATSER

Fritidschef

Mariehamns stad vill som arbetsgivare ge sina anställda möjlighet till aktiv delaktighet och personlig utveckling samt ett arbets-klimat som kännetecknas av öppenhet, rättvisa och arbetsglädje. Staden har ca 800 anställda.

Till vår kunniga och engagerade personal söker vi en

fritidschef

Fritidschefen leder stadens fritidsförvaltning med ansvar för idrottsanläggningar, badhus, ungdomsverksamhet och föreningsarbete. Vid förvaltningen finns ca 50 anställda. Fritidschefen är föredragande i fritidsnämnden.

Kompetenskrav: Lämplig examen från högskola eller universitet samt erfarenhet av ledarskap och förvaltningsuppgifter.

Vi värdesätter även kännedom om förenings-, idrotts- och ungdomsverksamhet, kommunalförvaltning och -ekonomi samt fastighetsförvaltning.

För ytterligare upplysningar, kontakta kanslichef Emma Dahlén tel. + 358 18 531201.

Mera information om staden och stadens personalstrategi finns på www.mariehamn.ax

Välkommen med Din ansökan, som skall vara staden tillhanda **senast den 15.8.2008** på adress

Stadskansliet i Mariehamns stad
PB 5
AX - 22101 Mariehamn

Mariehamn, den 26.6.2008
Stadsstyrelsen

MARIEHAMNS
STAD

www.mariehamn.ax

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO-
OCH SJUKVÅRD

Vid **tandvårds-enheten** lediganslås:

En ordinarie tjänst som

tandskötare

med aktuell placering i Jomala fr.o.m. 1.9.2008. Kompetenskrav legitimerad närvårdare med inriktning på munhåls-ovård eller tandskötare.

En ordinarie tjänst som

munhygienist

med aktuell placering i Mariehamn. Kompetenskrav legitimerad mun- /tandhygienist. Tillträde till tjänsten enligt överenskommelse.

Lön enligt gällande avtal.

Ansökningshandlingarna bör vara vik. ledande tandläkare Nina Andersén-Gunell tillhanda **senast 4 augusti 2008 kl.16.00**. Adress: Ålandsv. 26, 22100 Mariehamn. Närmare upplysningar per e-post: nina.andersen-gunell@ahs.ax

► KUNGÖRELSE

Ålands
landskapsregering

EKONOMISKT STÖD TILL PENSIONSTAGARE

För perioden juli – december 2008 kan pensions-tagare med små inkomster ansöka om ett land-skapsfinansierat stöd i form av förebyggande utkomststöd. Med pensionstagare avses såväl pen-sionstagare på grund av ålder som på grund av sjukdom eller funktionshinder. **Ansökan görs hos den egna kommunens socialkansli.**

Följande gäller:

- De totala inkomsterna efter stöd får inte överstiga 699 €
- För en ensamstående pensionär kan stödsumman uppgå till maximalt 70 € per månad
- För pensionär i äktenskap eller samboförhållande kan stödsumman uppgå till maximalt 63 € per månad
- Maximal stödsumma beviljas pensionstagare med enbart folkpension eller motsvarande inkomster

För närmare information och ansökan kontakta socialkansliet i den egna hemkommunen.

Social och miljöavdelningen

Haga Kungsgård

■**Omålade** ladugårdar, trasiga fönster, hål i väggar, döda träd och maskrosodlingar...

Hur är det möjligt att Ålands Landskapsregering låter Haga Kungsgård, ett kulturarv, förfalla på detta sätt? Vi är fler personer som påtalat bristen på underhåll till berörda personer på landskapskapsregeringen, både i år men även under tidigare år. Men inget görs. När senast har någon ansvarig åkt förbi och tittat på gården? Gör något!

Med önskan om svar, rågranne **Katinka Holmström**

NYANS ROS

....till er som tog vara på min plånbok i tisdags kväll vid Nestemacken, västra utfarten. Tack för att ni var så vänliga och kontaktade mig och dessutom förde hem den! Maria K

► ÖVRIGT

Förbundskansliet i Södra Ålands skoldistrikt har semesterstängt till den 2.8.2008

I brådskande fall kan respektive ordförande kontaktas.

SÅHD k.f
Christian Jansson
21039

Eckerö
Gunilla Holmberg
38088

Hammarland
Tommy Nordqvist
37678

Jomala
Kaj Backas 31711

Lemland
Catharina Smiderstedt 341021

Lumparland
Sune Wilhelms 35736

Förbundsstyrelsen och skolnämnderna

TV-programmet

lördag 28 juni

10.15–11.15 Boli-bompa [7763206]
10.15 Franklin [4261024] **10.35** Fåret Shaun [7690428] **10.45** Vi på Saltkråkan [7282206]
11.10 Storasyster och lillebror [8261480]
11.15 Sagoträdet (R) [6673954]
11.30 Pi (R) [9622770]
11.45 Unna Junná (R) [6661119]
12.00 Karamelli (R) [9935]
12.30–12.50 Fieteri (R) [43393]
Tvåspråkigt barnprogram på meänkieli och svenska. Del 3 av 8.
14.05 Plus sommar (R) [871119]
14.35 Packat & klart sommar (R) [236022] Resemagasin. Del 3 av 6.
15.05 Kungsträdgården (R) [4019206]
Dokumentär.
16.05 Uppdrag granskning – sommarspecial (R) [574080]
Samhällsprogram. Del 2 av 8.
17.05 Tre kärlekar (R) [602770]
Del 3 av 8. Freden dröjer – våren 1945 är en orolig tid.
18.00 Allsång på Skansen (R) [36312]
Musikprogram. Del 1 av 7. Även 30/6.
19.00 Bolibompa [3770]
19.00 Lenny och Knirp [51041]
19.05 Disneydags [896022]
20.00 Bröderna Lejonhjärta (R) [515]
Svensk familjeserie. Del 5 av 5.
20.30 Rapport [38138]
20.45 Sportnytt [8157428]
21.00 Esa-Pekkas önskekon-sert [94312] Galakonsert. Del 2 av 2. Världsdirigenten Esa-Pekka Salonen fyller 50 och firar med galakonsert i Berwaldhallen. Även 29/6.
22.00 Kriminaljouren [24393]
Tysk kriminalserie från 2007. Del 3 av 11.
22.45 Gala för Nelson Mandela [5019577] Musikgala. Den 27 juni samlades ett stort uppbåd världsartister och världskändisar i Hyde Park i London för att hylla Nelson Mandela, som i år fyller 90. Även 29/6.
0.45 Rapport [91885097]
0.50 Sitcom [9871784]
FILM Franskt drama från 1998. I rollerna: Evelyne Dandry, François Marthouret.
2.10 Rose och Maloney (R) [6319184]
3.00–9.15 SVT24 [74139487]

15.15 Bergen-Kirke-nes t/r (R) [5811157]
Norsk realityserie från 2006. Del 4 av 11.
15.45 Söderläge (R) [5892022]
16.15 Paradiset (R) [352374]
Dokumentär.
17.15 Heimat 3 (R) [5506139]
18.55 Helgmålsringning [6737596]
Från Birgittasystrarna, Vadsstena. Birgittasystrar Maria berättar om sin väg till klosterlivet och vad det är hon egentligen har funnit där.
19.00 Rapport [15751]
19.15 VM-finalen i fotboll 1958: Sverige-Brasilien [3750645]
Pelé, Garrincha, Didi, Vava mot Nacka, Gren, Liedholm och Hamrin. Kommentatorer: Chris Härenstam, Glenn Strömberg.
21.00 Kylskåpskungen (R) [51886]
Brittisk dramakomedi. Alan arbetar på en stormarknad för vitvaror och får plötsligt chansen att bli chef. Samtidigt dyker Frank upp och påstår att han ingår i ett utvecklingsprojekt för övertaliga. Även 29/6.
21.50 Irländsk kortfilm från 2006 (R) [7071886]
Irland, 1961: Furstinnan Grace av Monaco gör sitt första officiella besök. Lilla Marion är fast besluten att träffa henne.
22.00 Rapport [67225]
22.05 Young Adam [4633022]
FILM Brittisk-franskt drama från 2003. En ung rotlös dagdrivare, Joe, skaffar sig ett jobb på en präm som reser mellan Glasgow och Edinburgh, ägd av Ella och hennes man Les. En eftermiddag hittar de liket efter en ung kvinna som flyter i vattnet. Är det en olycka, ett självmord eller mord? Det framkommer att Joe vet mer än han vill erkänna. I rollerna: Ewan McGregor, Tilda Swinton, Peter Mullan. Regi: David Mackenzie.
23.40 Höök (R) [6681916]
Del 2 av 12.
0.40 Six feet under (R) [7564225]
1.30 Motorsport [5089287]
VM i speedway. Deltävling 5 av 11. Även 29/6.
2.15 Flight of the Conchords (R) [8155962]
2.45–3.10 Sugar rush (R) [4589610]

7.30 En häxa i familjen [9963515]
FILM Svensk familjefilm från 2000. I rollerna: Tintin Anderzon, Anna Lindholm.
9.00 Simpsons [878157]
9.30 Simpsons [848916]
10.00 Simpsons [849645]
10.30 Ett geni i familjen [3830041]
10.55 Ett geni i familjen [6050409]
11.25 Scrubs (R) [6838062]
11.55 Scrubs [5878848]
12.25 All of us [269515]
12.55 All of us [615770]
13.25 Momento [8512652]
13.50 De-lovely [25280409]
FILM Amerikansk musikal från 2004. I rollerna: Kevin Kline, Ashley Judd.
16.10 Fab 5 [7020312]
17.05 Project runway (R) [8954732]
18.05 Supersize vs super-skinny (R) [5211886]
Brittisk realityserie.
19.00 Pussycat Dolls 2 (R) [480916]
Amerikansk realityserie.
20.00 Extreme Home Makover (R) [419428]
Amerikansk inredningsserie. 2006 diagnosticerades familjen Byers åttaåriga dotter med cancer, och familjens drömmar om renovering fick läggas på is.
21.00 Life (R) [722670]
Amerikansk kriminalserie från 2007. Crews och Reese utreder en gasexplosion där en man omkommit. Var det en olycka eller mordförsök?
22.00 Fyra bröllop och en begravning FILM [5736312]
Brittisk komedi från 1994. Den evige ungarlen Charles och hans vänner lever typiska singelliv med massor av fester medan de letar efter den rätta. I rollerna: Hugh Grant, Andie MacDowell, John Hannah. Regi: Mike Newell.
0.15 Saving Grace [9358271]
1.10 Min kusin Vinny [29314981]
FILM Amerikansk komedi från 1992. I rollerna: Joe Pesci, Ralph Macchio.
3.25 Ljuva november [57275252]
FILM Amerikansk dramakomedi från 2001. I rollerna: Keanu Reeves, Charlize Theron.
5.30–5.55 Scrubs (R) [6286287]

6.00 Lättlagat (R) [423916]
6.25 Lättlagat (R) [3697751]
6.55 Barnprogram [88826799]
9.59–12.30 Nyhetsmorgon lördag [499928461]
13.40 Vingården (R) [2312003]
14.00 CBS 60 minutes [294206]
Även 29/6.
15.00 Tipslördag [2993683]
16.50–19.00 Fotboll [49145157]
16.50 Fotboll [5407596] **17.55** Tipslördag [3809157] **18.00** Fotboll [669596] Kalmar–De-gerfors.
19.00 Tipslördag [363954]
Sportmagasin.
19.50 Keno [7426138]
20.00 Nyheterna [233515]
20.25 Vädret [2303041]
20.30 EM-magasin [671652]
Svenskt fotbollsmagasin från 2008. Ola Wenström bjuder på senaste nytt från fotbolls-EM samt intervjuer, reportage och krönikor.
21.00 Sommarkrysset – med Lottodragningen [3182138]
Svenskt underhållningsprogram. På scen i kväll står Hamnerfall, Marie Picasso, Robert Wells tillsammans med The Vocalettes, Sonja Aldén och Arash och Rebecca.
22.15 Tonårsliv [8510428]
FILM Amerikansk komedi från 2004. När den alltid likaså dramatiska Lola och hennes familj flyttar från New York till Dellwood i New Jersey förändras hela hennes liv totalt. I-rollerna: Lindsay Lohan, Adam Garcia, Glenne Headly. Regi: Sara Sugarman.
23.00 Nyheterna och vädret [678799]
23.15 Tonårsliv, forts [3421683]
0.20 Four brothers [2375165]
FILM Amerikansk action från 2005. I-rollerna: Mark Wahlberg, Tyrese Gibson.
2.30 The American dream [57279078]
FILM Amerikansk komedi från 1999. I rollerna: Bruce Willis, Albert Finney.
4.40–6.25 Classy kill [3578788]
FILM Amerikansk thriller från 1999. I rollerna: Molly Ringwald, Christopher Heyerdahl.

17.15 Strull: Barnkultur
Erkkis svenska gäst förtrollar Sussi och stör ishockeyfinalen. I rollerna: Maria Sid, Sixten Lundberg. Manus: Annina Enckell & Gunilla Hemming.
17.45 Sommaren med Hans
Det är sommar igen, och Hans skall tillbringa sommarlovet på landet hos sin älskade farfar. Men det är någonting som saknas i idyllen – sommarlovet hotar att bli en komplett katastrof. Regi: Hasse Lundqvist.
18.10 Vi tittar på fiskar
Rör på fenorna!
18.15 Tv-nytt
18.25 Sportnytt
18.30 Nikolaj och Julie
Del 7 av 22. Det är några månader från skilsmässan och både Nikolaj och Julie skulle vilja ordna en födelsedagsfest för Emma. Julie vill också att Emma träffar Stefan.
19.15 Fyren
Porkala. Drygt 300 kvadratmeter i tre våningar. Fri utsikt. Fredat skär. Renoveringsobjekt. Redaktörer: Tom Backmansson, 2000.
19.30 Barnen på Luna (R)
Del 5 av 8. Det är varmt i vattnet och barnen badar och njuter.
20.00 Tv-nytt
20.10 Sportnytt
20.20 Strömsö Mat med Michael och Matias (R)
Del 5 av 10. Det blir mat för hela grannskapet då Michael grillar griskarré och gör olika tillbehör av äppel. Äpplena plockar Matias och Michael på Åland. Grisfesten avslutas med en fräsig eldshow med gruppen Tulikansa. Textat.
20.50 Mästersångarna (R)
Del 3 av 6. Med tre dagar kvar till konsert stiger temperaturen. Vad krävs för att man skall lyckas? Och vad måste man vara beredd att offra?
21.20 Om jag vänder mig om FILM
Svensk dramafilm från 2003. Under ett dygn upplever tre män och deras kvinnor oväntade händelser. I rollerna: Pernilla August, Jakob Eklund, Marie Richardson. Regi: Björn Runge.
23.05–23.30 Ingenting är heligt (R)

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
9.00 Kulturen. Från måndagens, tisdagens och onsdagens Kulturen
9.45 Musik. **10.00** Sommarprat. Med Sune Alén. Från måndag.
11.30 Sommarprat. Med Ulf Schönberg. Från tisdag. **13.00** Veckans gäst. Med Tom Wiklund. Från fredag. **14.00** Sommarprat. Med Ingmar Berglund. Från onsdag. **15.30** Gröna Fingrar. Med Leif Sundberg. Från onsdag. **16.30** Jazz med Wallers. Alandia Jazz special. Med Ann-Christin och Kurt Waller. Även 5/7. **17.30** Sportpasset. Magasin med reportage, intervjuer och debatter. Från måndag. **18.30–19.00** Musik.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

8.00 Tv-nyheter [58732]
8.05 Glasgows färger [5894041]
9.00 Tv-nyheter [37225]
9.05 En bit av himlen (R) [1737935]
10.00 Tv-nyheter [27848]
10.05 Alla för Puumala [6002867]
10.50 Runt Ladoga: Lotinanelto [7673751]
11.00 Tv-nyheter [73003]
11.05 Tillbaka till Aidsensfield [9251747]
11.52 Berättelser från en plats: Kovero torp [206885288]
12.00 Än flödar vinet [4003]
12.30 10 barndomsböcker [4062]
13.00 Nalle Puh [58225]
13.11 Nalle Puh [107304886]
13.32 Nalle Puh [200025848]
13.45 Resan till Sokolow [2967157]
14.30 Läkarna (R) [4206]
15.00 Tv-nyheter [39003]
15.05 Nyheter på teckenspråk [8810577]
15.10 Bramwell – en kvinnlig kirurgs läroår (R) [7682157]
16.00 EPX-503 [25886]
16.10 Prisma: Granne med dinosaurierna [4118190]
17.00 Tv-nyheter [61664]

17.08 Droppen [305578138]
17.12 Tillbaka till Aidsensfield [200875799]
18.00 Tv-nyheter och väder [28886]
18.10 Sporttrutan [5277515]
18.15 Finländsk antikrunda [30041]
18.45 Den vida naturen: Vår planet jorden [7806848].
19.35 Gil Mayos mysterier [4192799]
20.30 Tv-nyheter och väder [23206]
Text-TV 335.
20.45 Lotto [8174022]
20.50 Sporttrutan [268190]
21.15 Alla för Puumala [277428]
22.00 Possessiv kärlek (R) [16225]
22.55 Robinsons [2819374]
Del 6 av 6. Ed fyller 33 och familjen bjuder ut honom på middag.
23.25 Monk [693138]
0.05 Euronews [6414287]
0.15 Uutisikkuna [53652455]
4.00–8.00 Uutisikkuna [61948417]

6.00 Dolt ord [16022]
7.00 Tellus-frågesport [3647634]
7.45 Lilla tvåan [8302480]
7.47 Leksakshyllan [202630003]
7.58 Nöjesnappen [309988751]
8.20 Den magiska karusellen [1953175]
8.33 Mina vänner Tiger och Nalle Puh [300008954]
9.00 Galaxen [99577]
9.01 Planet Grabo [100053652]
9.18 Vilda människor och djur [304326954]
9.45 Sketch! [1451206]
10.00 Gänget och jag [7729]
10.27 Svängiga djur [208337393]
10.30 Vals i sommarnatten [2447848]
11.20 Spelnytt [2907549]
11.50 Primus Ikaalinen 2008 [9642503]
13.20 Vrakletarna [796954]
13.50 Bobol: Öst-Väst [39871732]
16.40 Stötfångaren [5643698]
Med husbil genom Norge och andra bilteman. Obs! Ifall bobollsmatchen blir förlängd sänds inte det här programmet.
17.10 V75-travet [3664206]
17.55 Friidrott [4604312]
18.50 Tv-nyheter [7185428]
19.00 Sporttrutan [22041]

19.05 Tvåans sommarväder [7113664]
19.10 Sådan du ville ha mig [5179954]
FILM Finsk melodram från 1944. Om en skärgårdsflicka som blir förförd i staden och kastas i fördärvet. Regi: Teuvo Tulio.
20.50 Kriminalaren [2016848]
Den nya seriens huvudperson, kriminalkommissarie Bruno Schumann, börjar med sina kolleger reda ut fallet med en livlös kropp som hittats i ett höghus.
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [6661935]
22.05 Det femte elementet [9414428]
FILM Fransk film från 1997. Regi: Luc Besson.
0.05 Alltid i tankarna [10726]
Del 2 av 15. En oerfaren sexte-rapeut ger tvivelaktiga råd till tonåringar
0.30 OK – oikea kysymys tv-peli [3621455]
1.00 Dolt ord [7052707]
2.00 Tellus-frågesport [1358349]
3.00 Dolt ord [1352165]
4.00 Sudoku [1361813]
5.00–6.00 Frågespel [1445829]

6.00 Den rätta [26606374]
9.00 Pokémon [513003]
9.25 Disneys Tarzan [8555954]
9.55 Leve Pinata [4061119]
10.10 Motorcykelmössen [4717461].
10.35 Monsterallergi [6537041]
11.05 Yugioh! [1119683]
11.30 Vad ska vi äta idag? [2013461]
11.35 Tangomätaren [6459206]
11.40 Köpkanalen [2949393]
12.20 Säpavetaren [6253916]
13.25 Golf: Golf Today [976393]
13.55 Beach Volley [105549]
14.25 Motor Forum [3726393]
15.25 E! Entertainment: Sanna berättelser från Hollywood [2733157]
16.20 Lauantain perheleffa: Riemukupla rullaa taas [708480]
FILM Amerikansk fartfylld komedifilm från 1974. En fartfylld komedi för hela familjen om den egensinniga Volkswagen bubblan Herbie. I rollerna: Helen Hayes, Ken Berry, Stefanie Powers. Regi: Robert Stevenson.
18.00 ÄWPk [934312]
19.00 Sjuans nyheter [941022]

19.10 Resultattrutan [726751]
19.20 Columbo [9637190]
21.00 Överlevarna [322428]
Förluster. Amerikansk äventyrsserie där 19 deltagare åker till exotiska Fiji där de ska överleva i 39 dagar och tävla om en miljon dollar. Programledare är Jeff Probst.
22.00 Tians nyheter [310138]
22.10 Resultattrutan [3716393]
22.20 Lotto, Joker och Keno [8933190]
22.25 Beach [4735515]
FILM Amerikansk film från 2000. Programmet innehåller starka scener som kan vara skadliga för barn. I rollerna: LeonardoDi Caprio, Tilda Swinton, Guillaume Canet. Regi: Danny Boyle.
0.40 Surface [5760962]
Amerikansk scifiserie. Sjukhusbesöket. En ny ras har upptäckts, men ingen vet att världens öde står på spel.
1.40 Fotisfrågan [8323639]
2.55–6.00 Den rätta [23923558]

Nyankortsvinnare:
Johanna Hachem Eckerö
Vinner en Casinoolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Staden bör arrendera gamla länsstyrelsetomten

■ **Ålands Intresseförening** för psykisk hälsa – Reseda r.f. anholder om att få arrendera södra delen av ”gamla länsstyrelsetomten” vid Hamngatan för att bygga ett hyreshus omfattande tio lägenheter för att hyra ut till sina medlemmar. En preliminär projektbeskrivning har utarbetats genom stöd från Ålands Penningautomatförening. Ärendet är nu bordlagt i stadsstyrelsen och av stadskansliets beredning framgår ”att uppförandet inte är förenligt med stadens handlingsplan för handikappservice, i vilken man utgår från integrering i vanliga hyreshus...”. Det är ett direkt felaktigt påstående, vilket också bekräftats av skribenten till handlingsplanen. Livssituationen för de psykiskt funktionshindrade är många gånger problematisk. Funktionshindret är ofta dolt och för omgivningen svårdefinierat och gruppen är ingen statusgrupp bland funktionshindrade. Ensamhet och isolering präglar ofta deras livssituation. De har vanligen korta arbetslivsperioder vilket medför låga pensioner och därmed en ständigt kärv ekonomi och är ingen attraktiv grupp på hyresbostadsmarknaden.

En sak har de i alla fall

gemensamt med andra grupper i samhället. De har nämligen olika behov. Behov som beror på vilken livssituation man befinner sig i. Likt exempelvis äldre vill man också välja sitt boende utgående från den personliga kapaciteten, alltifrån egna självständiga boendeformer till institutionsvård. För de äldre satsade Folkhälsan med betydande samhällssubventioner på att bygga Allaktivitetshuset i Mariehamn med bland annat lägenheter för personer över 55 år. Det är en satsning som visat sig vara lyckad och nya boendeprojekt för äldre är som känt på gång. Då kan det väl inte vara underligt att de psykiskt funktionshindrade också vill välja boendeform, som ett eget hyreshus, för medlemmar som vill och har kapacitet att bo på detta sätt. En förutsättning är som för alla andra att tomten är centralt belägen och relativt nära olika serviceformer och det uppfyller länsstyrelsetomten. Stadens andel i projektet skulle vara att arrendera ut tomten, men i övrigt planeras projektet att finansieras med landskapets bostadslån och förhoppningsvis penningautomatmedel. Finansieringen klarnar först efter det att beslut om arrendering av tomten fattats. Ålands Intresseförening för psykisk hälsa – Reseda

Bordlagt. Reseda, Ålands intresseförening för psykisk hälsa, vill bygga tio lägenheter på gamla länsstyrelsetomten vid Hamngatan 8, snett emot Pommern. Ärendet är nu bordlagt i stadsstyrelsen. Det här är en skiss på hur huset skulle se ut.

skulle i likhet med Folkhälsan och det planerade

äldreomsorgsprojektet invid Hälsans Hus vara pionjärer

på Åland att i privat regi bygga bostäder för sina grupper.

Christian Beijar
Ordförande i Reseda

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ ■ 0457...Tack vare bilisternas vaksamhet gentemot cyklisterna hålls olycksstatistiken nere i staden. Idag (torsdag) fortsätter majoriteten cyklister att cykla mot trianglar och stoppmärken, på vanliga trottoarer, mot enkelriktat, ut på körbanan utan att titta varken höger eller vänster och mot rött ljus med mera, dessutom saknar 7 av 10 lykta då det krävs, även vintertid. **Är det bra det?**

■ ■ ■ Jag har öppnat ögonen. Jag har bla. sett att ett fartyg utanför Filippinerna sjönk häromdagen och över 700 människor omkom. DET är för jävligt, inte ett otorkat bord på Rosella! **040.**

■ ■ ■ Åa vad det tar tid på Nordea! Öppna fler kassor som AAB. **040.**

■ ■ ■ Sluta för i h-e å messa båda tidningarna! Det är uträknat att läsa då! Jag kan förstå om man messar båda om en försvunnen katt men snälla låt bli att sätta allt vanligt trams i båda! **+467**

■ ■ ■ Jag äter pannkaka! **040...**

■ ■ ■ Jag rostade ett bröd igår. **0457...**

■ ■ ■ Men f*n vad störande när en del vuxna människor trackar ner på folk. Allting de har är bäst, finast, och alla andras grejer är bara B. H. **En med sk-t**

■ ■ ■ Vegegräta på mid-sommaraftons kväll? **Nä tack!**

■ ■ ■ Rätt våglängd... Hur menar du ? Explosionsrisken är rätt så stor för tillfället... Så det behövs ett rätt så bra svar:) **0457...**

■ ■ ■ Borttappad Nyckelknippa sökes . Den vänlige person som hittar, ge till polisen. **040...**

■ ■ ■ Ålk 159, de e högerregeln som gäller hela askuddsv, så se dej för nästa gång kanske jag inte stannar, häls **vit accord**

■ ■ ■ Fy f n för dessa konfliktradda ålänningar! Bättre att skapa dålig stämning på en arbetsplats än att göra klart för vissa arbetstagare inom Mariehamns Stad att om det är

8 timmars arbetsdag som gäller kan man inte komma på jobb ngn mellan 7-8 på morgon o gå hem kl 12.00!!! Tur jag e på väg bort från denna ö. **Irriterad**

■ ■ ■ Snälla ni som kör på Ekholmsvägen i Toböle! Ta bort tegelstenen från gaspedalen och tänk på oss som bor där! **0457...**

■ ■ ■ Du som ej gillar pengar... Det finns en hake: utan pengar fanns nog ingen butik heller. Och till 040.: Vackert skrivet* **0457...**

■ ■ ■ Till Drabbad. Du menar väl

inte på fullaste allvar att du klandrar tjejen för att din man inte kan hålla sig hemma på nätterna?! Kompissnacket är ju bara bajs men det har du ju fattat. De e ju du som väljer att leva med en man som verkar ha problem. Du har två val, stå ut med skiten och håll tyst eller in se att karn e ett svin och kasta ut honom! Lycka till/ **En som är övertygad om att ingen tjej släpar hem en kar utan han går dit helt frivilligt.**

■ ■ ■ Helgens största kram o ett stort tack till mormor barbro för att vi fick va hos dig när mamma va till sverige! Pilutta dig! **Kram Ronja o leo**

■ ■ ■ Tycker polisen borde kolla upp höjden på körjusen på sina bilar! Mötte 52an nu och blev bländad! **0457...**

■ ■ ■ Stort tack till Alfons, Clarens och Otto för att ni sjöng och spelade under vårt midsommarfirande. Det var mycket uppskattat. **Tackar gör vi på Geta Hemgård.**

■ ■ ■ Det är många som har hund på Doppingvägen. Nu undrar alla hundägare är det min som skäller på dagarna. **0457...**

■ ■ ■ Måste det bli svordomar i ledarsidans kolumner nu också. Börjar bli trött på svordomar i spalterna.

Snart får Nyan vara. Samma regler som gäller vid fotbollsmatcher **Tack! 0457...**

■ ■ ■ Nu kan ni sluta gnälla på Rosella för där är personalen så snälla. Hälsar **Pelle!**

■ ■ ■ Sluta gnälla på Rosella! Personalen gör nog sitt bästa! O inte kan man kräva mahogny, glitter o glamor på en resa på 2 timmar för 4.50 tur retur! Se henne som en förlängd landsväg till Kapellskär. **Trött på onödigt gnäll**

■ ■ ■ Får på vift! **040...**

■ ■ ■ Förlåt ! Vännen. Trodde det var du som skrev om sanning o. konsekvens.Blev kränkt. Vi verkar vara kvitt i missförstånd :) Så ta inte åt dig. **Sorry**

■ ■ ■ IFK har tagit Turkiets taktik! Mål i sista minuten! H **Nehmat Khavec**

■ ■ ■ Nepal & Lumparlands har samma problem! Sopor, sopor åter sopor. Fy f-n för sopaffian! Turist-upplevelse? Knapast! **FY F-N FÖR SOPAFFIAN!**

■ ■ ■ Lite ris till dom som bara körde förbi mig, när jag hade kört i diket i torsdags kväll. Ni kunde ju iaf ha frågat om jag ville ha hjälp! Jag har iaf lärt mig på bilteorin att det är bilistens skyldighet att

stanna vid olycka. **Sur mopedist**

■ ■ ■ Tack för 1,- Anna K, de va trevligt gjort! **0400...**

■ ■ ■ Ursäktat nyan men jag vill rätta en skrivelse om ”nytt bolag flyger till mariehamn” som visades i tidningen den 27 juni. Där står det att två plan skall finnas baserade i MARIEHAMN. Det finns ingen flygplats i mariehann. Flygplatsen är egentligen baserad i JOMALA! **Tövligt tänkt. en petig mupp**

■ ■ ■ Visst kan jag också ha vänner av det motsatta könet, utan att ha sex med dom, men jag skulle aldrig komma på tanken att ta hem någon som är gift! Jag har åtminstone känslor i kroppen, som vissa verkar sakna. Tänk på följderna! **Drabbad**

■ ■ ■ ..missförstånd hur många som helst. Vore nog bättre med muntlig kommunikation. Och om du nån gång skulle vilja ge en själslig puss, så blev jag antagligen helt utslagen, som knockad. **vänner**

■ ■ ■ Jahas Marstad. Håller ni på och tar bort vattnet helt. **0457...**

■ ■ ■ Dinos e fan den bästa krogen på åland, skit i att fara dit om d e så dåligt! orka klaga på personalen, d e ju faktiskt en rockpub! **Stammi-sarna**

Engångserbjudande

Använd kupongen du fick hem med Nyankortet!

Boka en resa så får du en förmånskupong (värde 10€) att använda i taxifreen på m/s Eckerö

Erbjudandet gäller tom 31.1.2009

”De stigande oljepriserna överförs på gödselpriserna (som fördubblats på ett år) vilket i sin tur gör maten dyr.
BJÖRN SUNDELL I HUFVUDSTADSBLADET 27.6.

ledare

Fredrik Sonck
Epost: fredrik.sonck@nyan.ax
Telefon: 528 450

Fjäderlätt Johan Orre

Skärp er - var snälla med ormar

Nu i ormtider och när många funderar på de gröna ormar som har påträffats i vårt vackra ö-rike passar jag på att skriva om min kärlek till reptiler och speciellt ormar.
Många ogillar ormar av någon konstig anledning. ”Jag gillar bara djur med päls”, ”ormar är så lömska och farliga” är någonting man hör varje gång jag vill prata om min kärlek till ormar. Missförstå mig inte nu. Jag är inte så förtjust i att plocka upp en huggorm från berget och kela med den. Det är inte som när jag var liten och försökte kela med mina akvariefiskar. Men ormar fascinerar mig. Jag kan tacka krokodiljägaren **Steve Irwin** för det. Steve Irwin ledde ett program på Animal Planet om reptiler, men även andra djur. Han åkte runt i världen och visade upp olika farliga djur, och det fick han väldigt mycket kritik för.
”Låt djuren vara ifred”, muttrade surpupporerna i sina soffor.

Men programmet fyllde en funktion, att försöka få folk att intressera sig för de ”farliga” djuren och se att de inte är monster som bara vill döda alla. Med mig lyckades han.
Så jag tycker alltså om ormar. När jag ser en orm vill jag inte röra den, men jag vill verkligen titta på den. Jag tänker inte som många andra: ”Slå ihjäl omedelbart, en orm mindre är bara bra”. Nej jag gillar att se hur de slingrar sig, simmar och klättrar. Att kunna älska ormar har nog mycket att göra med ormarterna som finns här: snok och huggorm. Skulle det finnas 40 olika ormararter och 30 skulle vara giftiga kanske min ormkärlek hade varit betydligt kyligare.

En sak som det pratas mycket om är gifthalten hos ormar. Vilken är världens giftigaste orm? Världens giftigaste orm är inlandstaipanen som lever i Australien. Ett enda bett från inlandstaipanen innehåller tillräckligt mycket gift för att döda upp till 100 vuxna människor eller 250 000 möss.
Det är mycket viktig information. Om en orm kan döda 100 eller 30 människor med ett enda bett tycker jag är av mycket liten betydelse. Om jag dör på ett eller annat sätt av en orm och dör ungefär lika snabbt spelar det faktiskt ingen roll.
Det finns ungefär 300 ormarter som kan ta livet av dig och jag tror att du av de 50 värsta sorterna dör inom loppet av minuter och inte kan få hjälp och är ute i djungeln eller öknen utan serum. Vad spelar det då för roll om du blir biten av en inlandstaipan eller en kungskobra. Du är liksom körd i alla fall.
Sådana ormar finns ju inte ens här. För att dö av ett bett från en nordisk huggorm måste du antingen vara allergisk mot giftet, ha ett svagt hjärta eller någonting liknande. Skulle till exempel en frisk person i 15-50 års-åldern bli biten av en huggorm är risken att dö av bettet minimalt.
Så varför är alla så rädda för en liten slingrande sak som helst av allt vill komma undan människor och som knappt är farlig?

Eko-odling. Det finns en stor allmän sympati för ekologiskt jordbruk. Med tanke på miljön i Östersjön måste den ekologiska produktionen uppmuntras på alla sätt. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Ett slag för eko-odling

Åland är relativt sett bra på eko-odling. Kring tjugo procent av produktionen och den odlade arealen är ekologisk. I jämförelse med riket ser statistiken bra ut. Det berättade Nya Åland i går.
Men, framtiden måste bli ännu mer ekologisk.

Det är ingen hemlighet att Östersjön är hotad. Algblomning, döende bottnar och övergödning har medierna rapporterat om i många år. En av bovarna i dramat har varit det konventionella jordbruket, dess konstgödsling och dess näringsläckage.
Och trots att Åland i en Nyanartikel framhålls som en föregångare inom eko-odling i Finland, gäller det att inte slå sig till ro. På skikt borde visionen vara ett 100-procentigt ekologiskt jordbruk. Inte bara på Åland, utan runt hela Östersjön.
För att närma sig idealet krävs hårt arbete på flera fronter.

Till stora delar är frågan politisk. Genom politiska beslut kan man kraftigt gynna det ekologiska jordbruket.
En möjlighet vore att genom lag kraftigt begränsa eller helt förbjuda användningen av konstgödsel. Ett sådant beslut skulle sannolikt stå i partiet med folkviljan och är därmed önskvärt ur en demokratisk synvinkel.
En annan möjlighet är att i högre grad styra om jordbruksbidrag så de gynnar ekologiska bönder.
Kruket är att jordbrukspolitiken är ett av vår världsdelns största politiska problembar. Hur mycket god vilja det än finns i lagtinget eller riksdagen har EU också något att säga till om.
Och ur unionens synvinkel är det viktigt att upprätthålla samma konkurrensvillkor för alla jordbrukare. Nationella bestämmelser om till exempel konstgödsel skulle snedvrida konkurrensen på den gemensamma marknad som EU gör sitt bästa för att upprätthålla. Att EU fattar beslut om kraftigt minskad

konstgödsling är nog för mycket att hoppas på, det finns starka lobbyorganisationer som vill annorlunda.
Men visst är unionens jordbrukspolitik orimlig, för att inte säga absurd:
Samtidigt som Östersjöregionen är i ett desperat behov av att kraftigt reducera näringsläckaget tillåts länderna i norra Europa bidra till EU:s överproduktion av jordbruksprodukter. Överskottet dumpas sedan i tredje världen och förstör lokala jordbrukares möjlighet att få en vettig utkomst samtidigt som konstgödseln som bidragit till överskottet rinner ut i havet och göder alger.

Men där politiska beslutsprocesser kommer till korta finns det andra kanaler som är värda att utforska. I Sverige har producenter arbetat mycket med ekologiska varumärken och projekt för att lyfta fram och skapa goodwill kring ekologiska produkter. Upplysning skapar ekologiska konsumenter.
Också på Åland finns det goda exempel. I onsdags berättade Nya Åland om projektet Matkorgen som håller på att ta form i Strandnäs skola och skall öka kunskapen om ekologisk livsmedelsproduktion bland eleverna. Och Mariehamns stad har tidigare fattat ett politiskt beslut om att kommunen i egenskap av konsument skall gå in för att köpa ekologiska varor.

Självklart har också privatpersonen vid grönsaksdisken ett ansvar. Om det finns en stark efterfrågan på ekologiskt odlade produkter ger det i sin tur incitament åt fler odlare att välja bort konstgödsel och besprutningsmedel.

För även om en del jordbrukare övergått till ekologisk odling på grund av starka visioner och personliga ideal, är det realistiskt att förvänta sig att alla självmant skall acceptera den ekonomiska risk det kan innebära för ett jordbruk överge ett lönande konventionellt koncept. Precis som alla andra arbetar bonden för att i slutändan få klirr i kassan.
Motsvarande gäller naturligtvis också de konsumenter som måste vända på slantarna. Är det till exempel rimligt att förvänta sig att pensionärer som lever under fattigdomsgränsen skall handla dyrare ekologiska varor då en oväntad läkarräkning på 150 euro återupp 20 procent av pensionen?
Kanske inte. Och just därför måste bilden emellanåt gå tillbaka till beslutsfattarna inom EU. I ett längre tidsperspektiv är det nödvändigt att EU reducerar den europeiska produktionen och åtminstone reformerar jordbruksstöden så de gynnar en ekologisk växling och minskar jordbrukets negativa miljöeffekter.
Frågan är om unionen hinner, vill och kan agera tillräckligt snabbt. Frågan är om Östersjön kan vänta.

[Signature]

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

o

Nya Åland

★★★★★

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007:
7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Tfi. Harriet Tuominen
fn (018) 528 441
harriet.tuominen@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2008

Fortlöpande helår.....	179 €
halvår.....	95 €
kvartal	49 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

